

L'Instant desitja a tots els
seus amics i lectors un bon
Any Nou

L'Instant

DIARI DE LA NIT

L'Instant prepara grans concursos a benefici dels seus lectors. Aquests concursos seran inaugurats aquesta mateixa setmana

En començar

Poques paraules hem de dir. Volem que sigui el diari mateix qui parli per nosaltres. El diari, en la totalitat de l'esforç que haurà de revelar ja des del primer moment, i en el constant desig de perfecció que anirà revelant al pas dels dies.

Diari d'informació L'INSTANT ve a col·locar-se al marge de tots els interessos de partit, que d'altra part respecta. Res no planyerà a la seva amplitud periodística ni al seu millorament; però tampoc no planyerà res a la seva independència. Diari català, substancialment català, res que sigui d'interès per a Catalunya podrà ésser indiferent a L'INSTANT. Però aquest superior interès, que orientarà permanentment les nostres tasques, ens obligarà encara més a mantenir una estricta neutralitat davant de tots els apassionaments i totes les polèmiques partidistes.

D'altra banda, L'INSTANT ve a representar una modalitat nova dintre la premsa del país. És evident que d'ençà d'uns quants anys el nostre públic patia una mica del divorci existent entre els dos grans vehicles de la informació moderna: la Premsa i la Ràdio. Nosaltres aspirem a coordinar-los amb el nostre diari, convenint fermament dels grans beneficis que això reportarà, al nostre públic, com s'ha esdevingut amb empreses semblants en altres indrets del món.

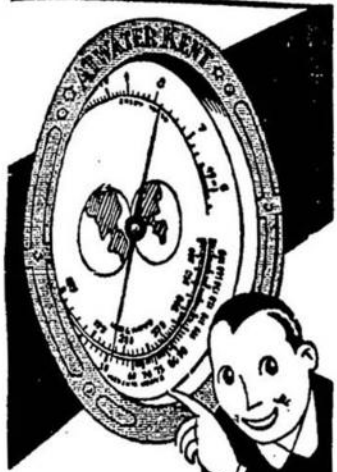
I ara, la nostra més expressiva salutació a tota la Premsa i a tots els lectors.

L'ex-dictador rus protesta que el seu nom es barregi en l'afar de l'assassinat de Kirov

PARIS, 1. — Trotsky ha llurats al a premsa un comunicat, en el qual protesta que es barregi el seu nom entre els acusats de l'assassinat de Kirov. Afegeix que ell no pot estar complicat en l'atemptat, puix ell ha condemnat sempre l'atemptat individual. — Fabra.

El president Roosevelt pensa demanar importants crèdits extraordinaris per a l'Exèrcit i la Marina

WASHINGTON, 1. — És té començament que el president Roosevelt demanarà 445 milions de dòlars d'augment al crèdit de l'Exèrcit i 100 milions per a la Marina. — Fabra.

Escollí la vou de tot el món amb un nou ATWATER KENT. Poques vàlvules tenen ara el to i fidelitat de so de moltes anteriorment.

Sensibilitat i selectivitat augmentades.

ATWATER KENT
RADIO
AUTO
ELECTRICIDAD

DIPUTACIÓ, 234
BARCELONA

Avui, primer de gener de 1935, és el començament de l'any oficial, segons el compte de la reforma gregoriana del Calendari

Diferència bàsica de comptar dels pobles agricultors i dels pobles pastors

EL CALENDARI ROMA DE JULI CESAR ES UNA ADAPTACIÓ DE L'EGIPCI I EL DE GREGORI III UNA REFORMA DEL ROMA

Els camins seguits fins arribar al Calendari d'avui

La reforma que estudia la Lliga de Nacions no podrà ésser sinó accidental, perquè el Calendari actual ja és perfecte

per Miquel Capdevila

El començament de l'any sempre ha estat un objecte de curiositat i meditació, car resulta un crit que ens obliga a reflexionar sobre la Vida i la Mort, en assabentar-nos que ha passat una de les grans unitats que mesuren el Temps.

Per això resulta interessant conèixer les vicissituds que ha sofert el Calendari, que és la distribució oficial del Temps, fins arribar a la situació d'avui; situació que no és la definitiva, puix hom parla molt de la necessitat de procedir a una nova reforma que seria la definitiva i l'adaptada als costums de l'època.

La nostra concepció del temps és derivada dels egipcis. Eduard Meyer, en la seva «Història de l'Antiguitat», diu: «La primera data segura que registra la Història Universal, és el 19 de juliol de l'any 1241, abans de Jesucrist. Aleshores fou establert al Baix Egipte el Calendari de tres-cents seixanta cinc dies».

Comentant aquest paràgraf, Ortega Gasset fa notar que: «La instauració d'un calendari suposava que la col·lectivitat ha llegit a la maduresa de la cultura. En una legislació sobre la mesura del temps se resumeix sempre un vast saber cosmològic. Però, ademés, implica la existència d'un Estat fort i en ordre, que posseeix una completa tècnica administrativa».

«Com fou possible d'arribar a la perfecció del Calendari?»

Moltes E. Cotsworth, director de l'«International Fixed Calendar League», de Londres, que ha emmercat 40 anys en l'estudi dels orígens del Calendari, resumeix la seva ciència en una síntesi que ve a dir el següent:

Els sacerdots astronòmics establiren primer el calendari de la marxa de les estacions, fent correspondre llurs computacions amb el cicle alternat de 29 i 30 dies de la lluna. Després plantaren pals i columnes de pedra per a marcar els punts de l'horitzó per on s'al·lucava i es ponía el sol els dies més llargs i els dies més curts (el 21 de juny i el 22 de desembre).

Comptant les fases de la lluna durant les quals el sol semblava moure's entre aquests punts extrems de la seva sortida, remarcaron que el sol surt en ple estiu, i es pon en ple oest, no solament el 21 de juny i el 22 de setembre, dates en què el dia i la nit són de llargada igual.

Posteriorment descobriren que les sortides del sol erraven entre aquest punt ple est i aquests punts extrems dels solstis d'estiu i del solstis d'hivern, indicant així quatre estacions, llargues cada una dretres mesos lunars. Per aquesta períodes de quatre estacions, evaluaren aproximadament la llargada de tres mesos lunars. Per aquests que tenien, entre tots, 354 dies, és a dir, 11 dies i un quart de menys que la llargada de l'any.

Aquests mètodes foren emprats també per les civilitzacions celtes i druídiques de l'Europa del Nord, i pels indis constructors de túmuls de Nord-Amèrica, que encara els usen.

Quan l'augment de les poblacions exigí l'augment dels queviures, els sacerdots cercaren dates i dies favorables per a la sembra, com ho fan encara els indígenes de Borneo, a base d'estudiar les ombres dels pals alludits.

Els egipcis, els mexicans i els indis de l'Amèrica del Sud, perfeccionaren el sistema del pal solar, construint obeliscos que precisaven millor les llargades de les ombres. Més tard enlairaren els obeliscos damunt de piràmides truncades, de manera que permetia una exactitud més escrupolosa.

Les grans piràmides els oferiren encara una major precisió. Per això la Gran Piràmide de Keops és una meravella de distribució de mesures, en relació a les ombres i les crepuscules del Nil.

Així hom arriba, gràcies als estudis que no detallam, per necessitat d'abreviar, a la concepció de l'any de 365 dies i un quart.

Els egipcis distribuïren l'any en 12 mesos, als quals donaven el nom dels signes del zodíac, ja que ells, poble agricultor, premen el sol per

centre i base dels seus càlculs, així com els caldeus, poble pastor, hi premen la lluna. Un comentarista remarca que les cabres i les ovelles triguen cinc llunes a néixer; els porcs, quatre; els cavalls, 12.

Els romans usaren molt de temps un calendari confeccionat per Numa Pompili, el qual era molt imperfecte i havia produït molts desordres. Constava de 10 mesos amb 304 dies. Els mesos eren Martius,

El monument sepulcral del papa Gregori XIII, autor de la reforma del Calendari que porta el seu nom. El requadro central commemora la reforma del Calendari

Fins l'home està subjecte a aquesta fal·làcia lunar, puix neix al cap de deu llunes de la concepció.

Tenint present aquest sistema de comptar per cicles lunars, apareix que moltes longevitats de que parla la Bíblia, no són desproporcionades a les de l'home d'avui, car els 969 anys de Matusalem es redueixen a 79 dels nostres.

Posteriorment fou establert l'any de cinc mesos lunars, i amb aquest compte Abraham que, segons la Bíblia, tenia 175 anys, era un vell de 72. Mes tard, l'any dels

Julí Cèsar, qui reformà el calendari romà a base de l'egipci

pobles pastors, va tenir sis mesos lunars, i per això els 147 anys de Jacob haurien d'entendre's per 73. Per fi, els hebreus arribaren a la confecció de l'any de dotze mesos, com ho testifica un calendari descobert l'any 1890, en les excavacions practicades en la sinagoga antiga de Beth Alfa a la vall de Jezzeel, atribuït a Moisés, el qual distribuïa l'any d'una manera semblant al calendari dels egipcis. Era que els hebreus havien cessat d'ésser un poble pastor i s'havien tornat agricultors, una vegada establerts a Palestina.

Abrils, Maig, Junius, Quintilis, Sextilis, September, October, November, December. Partien de la fundació de la Ciutat «ab urbe condita».

L'any 45 abans de Jesucrist (709 de la fundació de Roma), Juli Cèsar, dictador i Gran Pontífex, es proposà d'arranjat el compte del temps, basant-lo en mesures científiques. S'assessorà de l'astrònom alexandri Sosígenes, el qual va creure que n'hí havia prou amb concebre l'any amb 366 dies i sis hores, i aconsellà que fos afegit cada quatre anys un dia que convertiria l'any en bisextil de 366 dies. L'equinocci de la primavera va ésser fixat als dies 24-25 de març. La durada precisa de l'any, resultat de 365 dies, cinc hores, 48 minuts i 46 segons, inferior d'11 minuts i algunes dècimes a la disposició de Sosígenes.

Així, en 100 anys no arribava a formar un dia, però al cap de segles la diferència és molt notable, i l'equinocci de primavera havia de retrogradar alguns dies, de manera molt sensible.

Els Pares del Concili de Nicea (any 395), remarcaron que l'esmentat equinocci coincidís amb el 21 de març, i cregueren que hom havia comès error en implantar la reforma de Juli Cèsar. Per això establiren l'equinocci d'una manera fixa el 21 de març.

Sembla que, en començar el segle VIII, el venerable Beda va cridar l'atenció dient que l'equinocci s'havia allunyat del 21 de març, però la seva advertència no trobà ressonà. A l'Edat Mitjana els astrònoms Gregesesteste, Campano, Sacrobosca, Roger Bacon i Joan de Saxònia, s'ocuparen de la retrada de l'equinocci, i al segle XV els astrònoms Múller, Waltherius i Copèrnic s'adonaren que l'equinocci queia als dies 12-11 de març.

El cardenal d'Ailly proposà l'any 1417, al Concili de Constança, una reforma del Calendari, i el mateix féu el cardenal de Cusa al de Basilea. Sixt IV (1471-1484), cridà a Roma l'astrònom Múller, que va morir just arribat, l'any 1473, i fou enterrat al Panteó.

Sota el pontificat de Lleó X, el (Segueix a la pàgina 2).

EL CAP D'ANY A PALAU

Com de costum, el President de la República ha repartit donatius amb motiu de la diada

MADRID, 1. — Durant el matí d'avui el President de la República fou complimentat per la Casa Militar i Civil, caps i oficials de l'Escorta presidencial.

Seguint el costum, E. S. repartí donatius; als nens orfes d'Astúries ha tramès 7.500 pessetes, 500 pessetes per un poble molt castigat d'Astúries, 5.000 per a Santiago de Compostela, 5.000 a Salamanca i 7.000 a la resta de les províncies.

També, segons costum, distribuïu joguines a Madrid, als districtes de la Latina i Hospici, als quals correspon aquest any així com als nens dels grups escolars de Pau Iglesias i Antonio Acuña, fills dels agents, guàrdies i empleats de servei al Palau presidencial.

Les relacions comercials entre Espanya i França

MADRID, 1. — Pel Ministeri d'Estat s'ha fet públic per al coneixement general, que per notes verbals canviades entre l'Ambaixada de França i el Ministeri d'Estat, els Governos espanyol i francès, de conformitat amb el suggerit per la comissió franco-espanyola, negociant els dos països, per tal de facilitar el curs normal de les negociacions a tal efecte ja iniciades, ha acordat que es prorrogui fins el dia 15 del proper mes de gener l'aplicació de l'arranjament complementari hispano-francès del 6 de març de l'any en curs.

Les gestes de l'aviació

L'explorador Lincoln Ellsworth i l'aviador Balchen, els quals, a bord del seu avió «Estrella Polar» han travessat el continent antàrtic passant per damunt del Pol Sud

El senyor Marraco fa el balanç de la situació política i financiera

MADRID, 1. — El ministre de Finances senyor Marraco, ha fet a un periodista declaracions respecte a la situació política i financiera en 1934.

A judici del ministre, Espanya, que per la variació de ruta política que portaren els governants del bienni mereixia haver pogut marcar ja amb un poc d'optimisme l'exercici de 1934, durant el qual una gran collita de blat s'havia d'aprofitar per a una reanimació general d'activitats industrials i comercials del país, ha vist interromput el camí del seu restabliment a causa dels successos revolucionaris i separatistes que tingueren el seu proleg en algunes vagues dels primers mesos, la seva

iniciació en la rebel actitud d'alguns Ajuntaments bascos i la seva explosió en la vaga general d'octubre i en la rebel·lió de la Generalitat de Catalunya.

Realment —afegeix el senyor Marraco— és una llàstima tot això, perquè havent-se constituït un Govern de concentració de forces parlamentàries que li dotaven de majoria absoluta; amb un pressupost preparat a base de reducció de despeses i de l'enfortiment d'ingressos, amb mires a començar l'atenuació del dèficit; amb un pla d'abaratament d'interessos de tota classe en operacions bancàries que havia d'estimular els negocis del comerç, de la indústria, de la (Segueix a la pàgina 2).

1934 - 1935

Hores de quarto fosc

Ningú no vol parlar. - Dos intervisus fracassats

per Irene Polo

L'any 1934, que començava, ara fa dotze mesos, a Barcelona, amb la furia de les eleccions per al segon Ajuntament de la República, ha

acabat ben al revés. Iniciat amb la desenfrenada xerradissa dels mitjans, les conferències i les declaracions a la premsa, ha acabat en el silenci. En un silenci absolut, total. Un silenci que feia angúnia...

Hores de quarto fosc. Aquell hores terribles — segurament vós les recordareu, lector — en què, tancats per qualsevol malifeta, a la millor malifeta del gèrm, a l'habilitat dels mals endreços de la casa, exploràvem desesperadament l'ombra i el silenci, per a saber quant ens traurien. Però ni l'ombra ni el silenci no sabien res. I nosaltres descarregàvem la nostra impaciència donant cops de peu a la porta. Ara estem igual.

Ningú no sap res. Ningú no vol dir res. La porta està tancada sobre les harmonies i sobre les catàstrofes de l'esdevenidor. Ombra i flència. I saber que no pots ni protestar...

El fi d'any, a Barcelona, fou ahir una mica pansat. A les dotze de la nit la gent anava a l'aire fresca. Els vidres dels cafès i restaurants anuclaven, amb lletres de blanc d'Espanya, «grans reveillons i balls». El públic que havia acudit a aquest reclam de gatzara, s'ella en les tauletes col·locades a l'interior, sobre un nivell superior al del carrer.

— La forma que des de fora es veuen es persones de cap a peu — té cara al carrer, en una actitud contemplativa, silenciosa i immo-

blis, com si esperessin que els fessin una fotografia.

(Segueix a la pàgina 2)

A l'Arxiu Històric Municipal es celebra una exposició sobre la important i copiosa obra d'Apelles Mestres

L'evocació d'un temps passat

per Modest Sabaté

Molts de nosaltres l'hem tinguda la nostra casa vella. Per a molts encara serà viu el record d'una parella i la veu d'un passat familiar. El sentit de la casa vella, que vol dir molt de la nostra manera d'ésser, és ben viu entre els catalans.

Segurament per això, en l'art d'Apelles Mestres, la casa vella ha estat un dels seus edictes motius dominants. Aneu a veure-ho a l'exposició monogràfica que sobre la figura venerable de l'autor de «Margarida» és presentada a l'Arxiu Municipal de casa l'Arxiduca.

Apelles Mestres
Oct. 1934

La primera de les cinc sales que ocupa aquesta important exposició té aquell matís de vida sentimental, familiar, que sempre pesa en l'esperit dels poetes.

El primer panys de paret l'ocupa un dibuix relatiu a la casa vella. Són aquells dibuixos a tinta en què el clar obscur és jugat tan meravellósament per la ploma d'Apelles Mestres. No casa, en les quals petja el sol de casa vella sinó tot allò que la rodeja, és a dir, el que li feia ambient.

Unes parets del darrer de la casa, en les quals hi petja el sol brillantíssim, atura, només per una paraula que s'enfila, recargoladament cap a la balconada. Un terrat minúscul, però també lluminós, per sobre les baranes del qual treuen el nas els campanars de la catedral. Fragmentos evocadors i alhora fideles a la realitat. És la gran excel·lència del dibuix, sobretot quan el dibuix és obra de mans artistes com les de Apelles Mestres.

Temps ha, hi havia a Barcelona el gremi d'Arquitectes, Mestres de Cases i Molers. Aquest gremi tenia establert un costum: a finals d'any feia donació a l'Hospital de Santa Creu d'una quantitat de mantos a les quals cosien, com a distintiu, l'escut greg-

Sandeces

«He ahí la cosa mejor dispuesta del mundo: que salga el sol en cuanto se hace de día».

mial. I eren les àvies i besàvies d'Apelles Mestres les que cada any es dedicaven a aquesta pietosa tasca, perquè el gremi era regit per avantpassats seus i el local del gremi era molt sovint els casa vella.

Apelles Mestres, l'any 1870, hagué d'abandonar la casa dels seus pares perquè l'obertura d'uns carrers obligava a demoure-la. L'home s'emportà tres coses: el picaportes, la forqueta de torrar pa, i la rajola amb l'escut del gremi ara a l'exposició.

Aquestes exposicions no tenen solament la valor que els dona el fet d'ésser un homenatge a una gran figura nostra, sinó, a part també del que ja intrínsecament poseeixen els objectes exposats, una gran valor evocativa. Veleu-ho:

El pare d'Apelles Mestres era, com és sabut, arquitecte. L'any 1854 l'Ajuntament de Barcelona tragué a concurs un projecte de reforma del que ara és la Plaça Francesc Macià. S'hi van presentar dos projectes. L'un era d'Antoni Rovira (que guanyà el concurs) i l'altre de Josep O. Mestres. I fixeuvos com el transcendentallisme del segle XIX s'havia infiltrat per tot arreu. En el projecte del pare de l'Apelles Mestres hi havia aquest lema: «Los edificios, además de expresar cual sea su objeto, deben también hablar al alma y enaltecer la imaginación despertando en una sentimientos sublimes i en otras ideas fecundas». ¿Què dirien avui els mantenedors de l'arquitectura funcional?

Apelles Mestres, ja de ben jove, demostrà ésser realment home de

molta imaginació amb les seves activitats com a creador de joguines. Va treballar a la fàbrica dels senyors Jordana i Clausolles i s'especialitzà en els dos models de «starrams» i «minarres», joguines tradicionals a Catalunya.

Si aneu seguint la primera sala us adoneu de com la casa vella en el moviment sentimental de l'artista és un factor cabdal. Trobeu encara nous dibuixos. Són tan notables que hom no es pot sostreure a la llur contemplació: «El secó dels avellaners al jardí», «El taronger gros», «La portella del nostre jardí al carreró».

El mateix en la coneguda obra que porta aquell repetit nom n'explica alguna cosa: «... donava al carreró del Bisbe—al qual sortien per una portella misteriosa, mig amagada per una immensa moresca—que creixia en una esquadra de la llinda—porteta que s'obria en un rònec quartet del fons del jardí i qual sostre emportissat estava format per restes de retaulles gòtiques».

Completen aquesta primera sala alguns records de família, dels quals no deixen de cridar l'atenció uns fanals de butxaca que fa més de cent anys usaven els barcelonins quan a les nits no feia lluna; i un carnet de balls.

Però, seguim el camí. La segona sala ja fa fugir de la intimitat. Caricatures d'Apelles o al·lusions a ell. La primera que veiem és de caràcter teatral. Apelles Mestres fa home d'experiència. Porta aquest peu: «Creu-me, Adriànet (Adrià Gual), fes coses per a distreure la quitxalla, que allà on va la quitxalla van les dones i, ja saps que les dones fan seguir els homes». Sortí a «L'Esquella de la Torratxa» l'any 1908.

Tota aquesta sala respira l'humor del temps, i us asseguro que us l'encomana i tot.

A gran espai n'hi ha una altra que és titula «El retaule dels tres barbutos». Els tres barbutos són Frederic Rahola, Santiago Rossinyol i Apelles Mestres.

En Pompeu Gener posà aquests versos en una d'aquestes caricatures: Dibuixa com no n'hi ha gaires i fa versos de debò i compon cançons trempades: ¡doncs, digueu que ho sap tot!

Entre els altres originals de caricatura no hi manca pas aquella tan famosa d'en Guimerà fent de mainadera i donant un biberó al nen «teatre català», mentre pel costat «salten i ballen» per «distreure» els tres prohoms teatrals de l'època.

Per arrodonir-ho s'hi exposen alguns apunts sobre l'Apelles, obra de Joaquim Renart.

Si passem a la tercera sala podem veure tota l'obra publicada per Apelles Mestres, i, per tant, donar-nos compte del treball copios d'aquest artista: hi ha 75 volums de poesia i prosa a part de les seves publicacions musicals.

Hi ha encara una altra sala que ens mostra una faceta ben estimable en l'activitat d'Apelles Mestres: el col·leccionista. S'hi apleguen diversos objectes de gran estima. Però d'entre tots en sobresurten dos: Un llibre d'hores, manuscrit en vitella, i amb miniatures, del segle XV; llibre que va ésser descobert pel pare de l'Apelles en un convent de Barcelona. I un plànol de Barcelona dels començaments del segle XIX. Aquest plànol ha estat cedit per Apelles Mestres a l'Arxiu Històric de Barcelona.

La cinquena i darrera sala d'aquesta exposició és dedicada a la més important de totes, i per aquesta sola val la pena d'anar a l'Arxiu.

Hi ha originals de les Il·lustracions als següents llibres: «La Gorriona», del P. Coloma; «Ultimos días de Pompeya», de Bulwer Lytton; «Diccionario de lengua catalana i castellana», Edició Espasa i Companyia; «Cuentos modernos i «Norte y Sur», de R. D. Peris; «Fables d'Esop», dibuixos colorits destinats a una edició que no ha arribat a publicar-se; «Episodios Nacionales», de Pérez Galdós; Contes populars catalans: Contes Perrault. Encara en una vitrina hi ha dos grans àlbums amb il·lustracions colorides.

L'exposició que hem ressenyat és una plasmació puixant de la vida espiritual tota d'Apelles Mestres.

Restarà oberta fins el dia 12 de gener.

Caricatures d'Apelles Mestres

Modas del 1880

«Llegará un tiempo en que los hombres vestirán de mujer y las mujeres de hombre».

Això que en aquella època no era, potser, sinó una profecia, va esdevenir més endavant una realitat. Apelles Mestres en aquesta ocasió va fer de vident.

VINS MUXART

RANCI 1880

VINS MUXART

MOSCATELL 1925

VINS MUXART

preparats en totes les qualitats i per a tots els gustos. són SEMPRE INCOMPARABLES

Dipòsit: Llibreteria, 3 (local de l'antic «Fora de Sant Jaume») Telèfon 12476

Els diaris barcelonins d'avui

La reaparició de «La Publicitat».

Esquerrers contra dretes

«La Publicitat», en reaparèixer, publica el següent article:

«La Publicitat» reprèn avui les seves tasques interrompudes durant tres mesos. Les reprèn dintre les limitacions de la censura i de l'estat de guerra. No li ve de nou. Dels dotze anys que es publica en llengua catalana set els ha viscut sota la dicadura. No foren pas ni els de menor delit ni els de menor eficàcia.

Tres mesos, han estat ben feixucs per a Catalunya. L'arbre de la nostra incipient autonomia, sacsejat per totes les ventades, ha perdut les fulles, se li han esqueixat les branques i d'un fins a l'altre les ferides. Enmig, però, d'aquesta ruïna, l'esperit que l'aguantava «viu», és immortal.

Una tasca de restauració s'imposava avui a tots els catalans. Restauració de la legalitat política i restauració de la consciència catalana. Cal reorganyar aquesta consciència, evidentment afeblida en els darrers temps. El nostre poble, endut massa de l'entusiasme, altrament ben legítim, d'haver adquirit un règim polític propi, potser «l'hi» dava que la justificació d'aquell règim és de servir d'estructuració a una personalitat, conscient de les seves característiques i ben gelosa de conservar-les i de millorar-les.

Cal, així mateix, reorganyar l'esperit democràtic. Europa travessa un període, hereu de les violències de la guerra, en què l'apel·lació a la força s'ha convertit en argument de lluita política. Els partits es transformen en milícies, i l'Estat cada cop més absorbent, esdevé monopoli dels qui vesteixen camisa de tel o «el color. L'home, l'ésser intel·ligent, davalla del seu lloc de mesura de totes les coses i no és més que una volva dins la polseguera alçada per la inconsciència dels instints primaris. Conquerir el poder per la força, romandre-hi per la tirania, sortir-ne per la catàstrofe: aquest és el camí al qual empeny l'antidemocràcia.

Apel·lació a la força immemorial en els forts, suïcida en els febles. Els vells canons d'artilleria, obres d'art, decorats amb relleus i amb inscripcions, solien dir aquesta: *Ultima ratio regis*. La suprema raó del rei, la força armada, però, no pot ésser-hi també del poble. *L'ultima ratio populi* és el vot dipositat a l'urna electoral.

El vot dipositat a l'urna electoral.

Fidels a l'ideari de sempre, els homes d'Acció Catalana que l'any 1922 catalanitzaven «La Publicitat», segueixen avui, de les seves columnes estant, la lluita per Catalunya i per la República.

Som dels qui més han propagat perquè el catalanisme no es confongués amb un partit polític; estem segurs d'haver contribuït efectivament, així, a aixamplar el seu camp fins a fer-lo coincidir, pràcticament, amb tota l'àrea del nostre poble. Volem que tot català trobi dins els nostres catalans un que satisfaci la seva ideologia política i social i les seves concepcions quant a procediments de govern. Cal, però, que ningú, en oblidar el servei d'un partit, no oblidi que els partits estan al servei del país i que, si moltes coses els separen, una de més alta és una: una sense la qual ni tan sols no existirien Catalunya.

L'editorial d'«El Diluvio», titulat «Izquierdas contra derechas», diu:

«Las derechas tienen ya muy bien trazado el plan de combate contra los elementos republicanos izquierdistas».

Todo lo han combinado y dispuesto del mejor modo para la reforma de la Constitución en sentido reaccionario, con lo que conseguirían que la República sólo tuviese de tal el nombre. Fuera ni más ni menos que un régimen monárquico al que, por mofa, por escarnio, se le diese por símbolo un gorro frigio.

Tienen las derechas un año por delante para completar la «combinación». A fines del año que hoy empieza sería llegada la hora de dar el golpe. Entonces se fijarían los puntos acerca de los que debería revisarse la Constitución y las actuales Cortes quedarían disueltas automáticamente.

Nuevo Parlamento en el cual las derechas suponen que, como ahora, constituirá el mayor número; reforma, a su antojo, de la Constitución; cambio de las Cortes extraordinarias en ordinarias y nueva dominación de las derechas hasta el término legal del mandato parlamentario.

Todo esto a las derechas les parece empresa sumamente fácil. Pero, ¿y si, antes de la terminación de 1935, se produjeran en la política española hechos inesperados?

Y nada digamos si en la elección de las Cortes próximas no obtuviesen las derechas el triunfo formidable que ahora dan como seguro.

Nosotros tenemos la plena seguridad de la victoria izquierdista en plazo próximo. Quizás en las primeras elecciones legislativas se impongan ya las izquierdas a las derechas en una explosión de verdadero republicanism que nos retrotraiga a los entusiasmos del 12 de abril de 1931, aurora de la actual República.

Ya sabemos que todas las derechas se unirán estrechamente para obtener la revisión constitucional. Los que en el actual Parlamento han aparecido en discordia se apoyarán en futuras elecciones, frente a las izquierdas, para, impudicamente, echar abajo los preceptos constitucionales y las leyes de carácter laico que constituyen la esencia de nuestra República.

Si nos los dejamos arrebatados por las derechas, periódicamente, variarían el régimen político de España, haciéndonos volver a los tiempos ignominiosos de la manarquia y de la dictadura.

Y ante ese peligro, unos miserables y unos viles seríamos los republicanos si, unidos, no nos apercebáramos a la lucha contra los enemigos desvergonzados y encubiertos del régimen que, en un arranque de dignidad y en el pleno ejercicio de su soberanía, dióse el 14 de abril de 1931, el pueblo español.

VISITI LA EXPOSICIO DE

JOQUINES

(TOTES DE

1 a 10 ples) DE

PREUS UNICS. AR

ENTRADA LLIURE

RONDA DE S^a PERE, 8

SON ELS MES BONICS I ELS MES ECONOMICS

Doux
Demi-doux
Sex

BON ANY NOU
XAMPANY
PERELADA

EN TOTS ELS BONS COLMA-DOS, DOLCERIES I XARCUTERIES

DIPOSIT:
F. QUINTANA

Llúria, 125

FRANZISCA GAAL

Era la temporada passada que la veíem aparèixer en el firmament del cinema amb aquelles delicioses cintes «Veronika, la florista» i «Pàprika», produccions alemanyes que van donar un gran relleu a la naixent estel.

Franziska Gaal, com tota bona artista europea que sobresurt, va ésser tot seguit contractada per a fer films per a les cases americanes La Universal, que és una de les marques més arrelades a Alemanya, Àustria i Hongria, va ésser la capdavantera.

Tivoli, abans d'acabar la darrera temporada, va honorar-se amb la presentació de la primera pel·lícula feta sota el signe de la Universal. Enguany, la mateixa marca ens ha donat ja «Fruita verda». I ara té a punt d'estrenar «Desfilada de Primavera», cinta que ens conta uns anècdotes que recorden el grandis passat de l'Àustria-Hongria, amb Wolf Alibach Retty, Paul Hörbiger, Hans Richter, Thibor vos Halmay, etcètera.

La música d'aquest film poèmat és de Robert Stolz, i la direcció de Geza von Bolvary, ambdós ben coneguts per llurs freqüents produccions artístiques.

AVUI AL KURSAAL, ESTRENA de DOBLE PROGRAMA CIFESA LA CAIDA DE UN IMPERIO (JUAREZ i MAXIMILIANO) parlat en espanyol, i

Homenatge a Irene López Heredia

La celebrada artista de teatre Irene López Heredia, ha ingressat a les files del Cinema.

Rosario Pi, la intel·ligent i coratjosa animadora de la casa Star Films, productora de cintes nacionals, ha estat la que ens ha aportat l'extrema actriu al nostre món còmic: la protagonista de «Doce hombres y una mujer», film que actualment està en rodatge.

Amb motiu de l'entrada d'Irene López Heredia al lloc, li fou or-

FÈMINA UN FILM MODERN PER A LA JOVENTUT I PER ALS QUE SOMIEN DESPERTS

EL PRINCIPE DE MEDIANOCHE per HENRY GARAT Comèdia! Facècia! Música i cançons boniquíssimes!!

ganitzat, dissabte, a l'Hotel Ritz, un ball d'honor i homenatge, durant el qual foren donats a conèixer, a manera de «trialer», uns quants moments de la nova pel·lícula, però de manera vivent, com si assistíssim a la filmació mateixa de la cinta esmentada.

A més a més d'Irene López veíem prendre part a les escenes Asquerino, Jalmes, el jove artista que va fer un film curt per a la Paramount, amb Imperio Argentina, ara fa tres anys, etc.

Fantàsia GUSTAU FROELICH l'actor més simpàtic i gracios en

POR UN MILLON una comèdia musical finíssima i alegre

A la festa, que va veure's ben concorreguda, hi havia diversos artistes de cinema, directors, empresaris, amics i admiradors d'Irene López Heredia, destacats elements de la seva companyia així com la representació de la casa Star Films, de la Premsa i Ràdio.

CINEMA - MODES

LES ESTRENES

CAPITOL. — «El signe de la mort»

Jacques Feyder, el director europeu que ha estat a Hollywood a filmar diverses cintes de categoria per a les productores americanes, ha rotat darrerament, a França, aquella cinta, ahir estrenada al Capitol, titulada «El signe de la mort» (Le grand jeu), amb Marie Bell, Pierre Richard Georges Pitoeff, Charles Vanel, etc., pertanyent a les Seleccions Capitol.

Jacques Feyder ens ofereix un film vigorós, d'emoció continguda, en el qual veiem descrita amb ple coneixement del que és el Cinema, la tragèdia d'home que per una estimació equivocada ha malmet la seva vida. Una fortuna perduda, llançada, esmerçada amb follia... i després un ésser estrany més que ingressa en aquella bolerosa Legió al Marroc...

El film és portat amb un ritme especial molt d'acord amb l'emotivitat de les escenes, a les quals Jacques Feyder dona una mobilitat o un alentiment, amb l'ajut de la càmera, que fan copiar d'una manera més adequada les reaccions psicològiques que comporta l'estudi d'aquella ànima torturada, sota el signe de la mort, del desengany.

L'atmosfera del film és, de vegades, densa, bigarrada de tal manera, que produeix un efecte de veritat, de cosa viscuda.

Altres vegades les escenes són fluides, lleugeres, alades, d'un to amable. Però el dramatisme, l'emoció, el sentit d'humanitat, hi traspuen amb força incontentible i assequadora.

Jacques Feyder ens ha donat un bon film que, si bé, donat el tema, hauria pogut ésser banal si hagués caigut en la vulgaritat expositiva, té, al contrari, tot un to d'obra acurada, d'obra mestra, plena de recursos descriptius, de mèrit.

Per altra part, reconegut que l'ambientació i descripció són bones, cal dir que la interpretació és immillorable, a càrrec de Marie Bell, una gran artista francesa, de les primeres que van filmar cintes sonores a França i, el seu art, no hem vista pas molt sovint en les produccions de la nació veïna. Pierre Richard Willm és el protagonista masculí d'«El signe de la mort», i, en tot moment, el veiem sobri i digne. Recordem l'hem trobat en «Nits moscovites», la qual cosa vol dir que no és pas cap artista sense una cert predicament.

Georges Pitoeff, el company de la Legió, Charles Vanel, etc., completen l'elenc interpretatiu d'«El signe de la mort», film que ens ha causat una excel·lent impressió amb motiu de la seva estrena d'ahir al Capitol.

FANTASIO. — «Per un milió»

Ahir també va ésser estrenat un altre film europeu, «Per un milió», al Fantasio, amb Gustav Froelich i Camilla Horn, del qual ens ocuparem amb més extensió aviat. De moment, sols direm que mereix la nostra falaguera opinió.

ACTUALITATS. — Reportatges, etc.

Ha renovat el seu programa amb cintes de reportatges d'actualitat, una catifa màgica: «Un viatge per Flandes», i diversos documentals de força interès. Bon programa.

PUBLI-CINEMA. — Reportatges

També el Publi-Cinema presenta un nou programa amb Noticiaris, documentals (la ciutat de Bayreuth), i un bonic dibuix en colors. Programa ben combinat i bonic.

Cinema MISTRAL Calàbria, 38. Telèfon 32302 Calafacció central. Sessió contínua. Avui: VIVA LA VIDA en espanyol, per R. Ballesteros, Santpere i Alady COMPANEROS DE JUERGA per Stan Laurel, Oliver Hardy i Ch. Chase UN CRIMEN EN LA NOCHE

ET VULL I NO SE QUI ETS ESTRENA AVUI, DIA 1 DE GENER, JEAN MURAT

Els nostres artistes i la moda d'avui

Josep Pijoan ens diu la seva opinió sobre la moda femenina

Pijoan és un dels noms que poden dir-nos coses més interessants en aquest sentit. Crític i historiador de l'art, membre de les principals institucions d'Art del món, professor en aquestes matèries a la Universitat de Chicago, les seves paraules, en tractar d'un art, posen tan discutible, però de totes maneres, tan interessant com el de la moda, han de tenir per força un interès.

Josep Pijoan inicia el seu camí amb l'arquitectura. De molt jove obtingué una càtedra, alternant les seves activitats pedagògiques i professionals amb la política i amb la literatura. Era un bon amic de Maragall i un dels puntals de la política de Prat de la Riba. De la seva amistat amb el primer n'ha nascut un llibre que porta per títol «El meu Don Joan Maragall». Fou un dels fundadors de l'Institut d'Estudis Catalans i del Museu Municipal de Barcelona, en el qual treballa permanentment.

Ha escrit la «Història del Món», i darrerament «Summa Artis», en la qual encara treballa. Vistia constantment i, entre tren i tren, ens ha parlat de la moda actual i d'altres coses lligades amb ella.

Heus ací, poc més o menys, les seves paraules:

La moda actual? Aquestes mots són una mica vagues per a mi... La moda actual és la que, nascuda a París, dona la volta al món, i que fa possible que la gent no vesteixi segons els països i els climes, sinó segons les disposicions dels models de París.

La moda femenina hauria d'ésser estrictament local. Hauria d'ésser diversa, segons la imposició dels climes i de les diferències geogràfiques, segons les diferències socials, i, finalment, segons els tipus, color i caràcter de cada persona.

En el seu llibre «El vestiment» son èpoques, Paul Pédret, el

modista més gran que ha tingut París, explica que ell, quan anava a visitar-lo alguna client americana amb la pretensió de veure molts vestits i, sobretot, de conèixer les noves orientacions de la moda en la temporada vinent, per a poder així donar-se el luxe

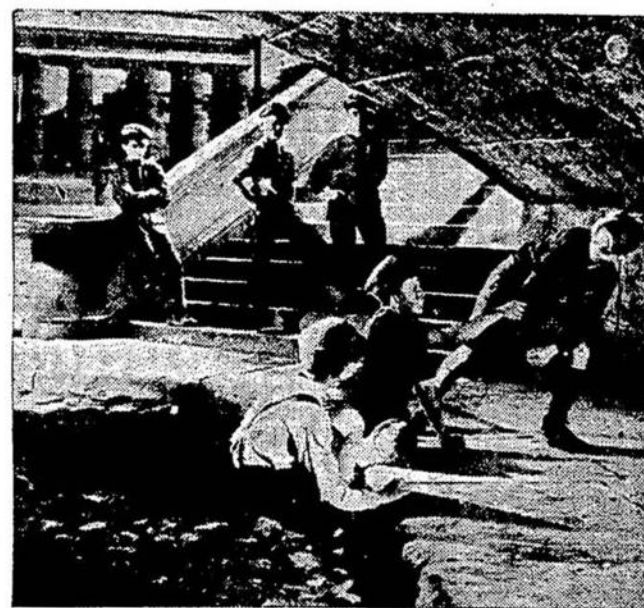

Josep Pijoan, vist per Togores

d'anar a la moda de París en arribar a la seva pàtria, li deia que aquest desig seua responia a la més absurda teoria de la moda. Una teoria que no ha d'existir perquè la moda, llevat d'unes regles molt vagues, no havia d'influir per a res en el vestit femení; que el color, la llargada, el vol, havien d'ésser decidits segons el caràcter i tipus de la persona. Però — segons diu Paul Pédret — les americanes, un cop escoltada l'explicació, tornaven, lousades, a la mateixa pregunta:

—Quin serà el color de moda? — Per això Paul Pédret es desesperava, i moltes vegades les enviava a passeig.

ELS FILMS QUE VEUREM AVIAT

Un moment del gran film de Borgaz «Hombres del Mañana»

Hombres del mañana

el mut des del punt de vista comercial.

El senyor Josep Guirguí ha dit concretament: Moltes menys. El senyor Emili Pechuà digué: Les oferia en un principi, però actualment no pot precisar-se perquè ens trobem afectats per la crisi mundial. El senyor Rufino Garcia, empresari també, com els anteriors, va respondre: Comercialment el Cinema mai era superior al negoci al seu volt, per la simplicitat de la seva contractació, que permetia a l'empresari actuar amb més facilitats.

LA VELOCITAT DE LA FOTOGRAFIA CINEMATOGRAFICA

Per tal que la fotografia dels films, en passar per l'aparell de projecció, prengui el degut moviment, ha de passar a una velocitat molt forta. Per exemple, cent metres de film passen en tres minuts i mig. En cada metre de film hi caben més de cinquanta instantànies.

Una bobina de film corrent té aproximadament tres cents metres i tarda per tant en ésser exhaustida per la màquina onze minuts. Una pel·lícula normal té de set a nou bobines de film. Imaginem-vos els milers de fotografies que passen davant dels vostres ulls en contemplar les escenes.

CINEMA ARNAU Avui: PALACIO FLOTANTE. en espanyol. film Paramount CAPRICHIO IMPERIAL en espanyol per Marlena Dietrich

Cinema FLORIDA Sant Pau, 64 Avui: UNA MUJER PARA DOS UN MARIDO EN APuros PALACIO FLOTANTE i Dibuixos

EL MON BARCELONI

GRAN TEATRE DEL LICEU. — Amb la primera reposició de l'òpera «Carmen», el nostre gran teatre es va veure aquests darrers dies, tarda i nit, molt elegantment concorregut. Entre les senyores que hi concorregueren, recordem: Comtessa de Sicart, Marquesa del Amparo, de Barba, Duquesa de Solferino, Parellada de Miguel, Ribes de Boada, Hausmann de Sagnier, Godó de Coll, Guardiola de Mili, Coll de Mata, Castellar de Marqués, Despujol de Ventosa, Rius vidua Nadal, Pomar de Maristany, Vilamata de Martés, Vázquez, Illa de Monteny, Milans de Rosés, Rossinyol de Planas, Planas de Garriga-Nogués, Farés de Delgar, Salat de Ferrer, Riera de Jaumandreu, Pujadas de Colomer, de Guisart, Coma de Farran, Ramon de Orozco, Güell de Bertran, Caralt de Bertran, Bertran de Blanc, Coromina, Salissachs de Sampons, Balari d'Urtach, Plade, Muns de Mumbri, Cortés d'Almat. Les senyores Josefa de Julià, Isabel Llorca, Mercè Planas, Ina Girona, Isabel i Maria Rosa Ventosa, Victòria Carreera. Els senyors Marquesos del Amparo, de Caldes de Montbui, d'Alcalá, Montsoliu, Comte de Sicart, Bertan-Musitu, Rahola, Ventosa i Calvell, Cambó, Amat, Mata, Coll, Marqués Coma, Miguel, Maristany, Sagredo, Font, Delgar, Guisart, Planas, Montsoliu, Bertran i Serra, Balaguer, Cano, Oriola, Cortada i molts altres que sentim molt no recordar.

ONOMASTIQUES. — Avui, primer de gener, celebren llur sant les Sres. Bertran de Cinnamond, Muriel de Soler, Pérez Neira de Bufalà; la senyoreta Ricart; els senyors Marquesos del Amparo, Comte de Brils i Caldes de Montbui, d'Alcalá i Despujol, Armet i Cornet, Armet i Ricart, Balixeres i Felip, de Balanzó i Martí, de Barnola i Escrivà de Romani, Bofill i Pascual, Borrás i Quadras, de Caralt i Borrell, de Caralt i Mata, de Castellar i Feliu, Cendoya i Orozco, Cornet i Cucurny, Delgado i Brakenbourg, Delgado i Llorach, Desvalls i Trias, Doncel i Alonso, Doncel i Bertran i Musitu, Escrivà de Romani i Lluçan, Fontcuberta i Palmases, Garcia i Nieto, Garriga-Nogués i Coll, Garriga-Nogués i Planas, Girona i Fernández-Maqueira, Juncadella i Ferrer, Junoy i Cornet, de la Llave i Garcia, Llorens, Llopis Casares, Llopis Bofill, Monégol i Rovitalla, Montoliu i Togores, Moragas i Mantia, de Nadal i Artés, Pérez i Albert, Pérez i Rosales, Ribera i Correa, Rocamora, Sagnier i Bover, Sagnier i Vidal, Santamaria i Aiguavives, de Senillosa i Cros, de Senillosa i Galola, Serra i Riera, de Torrents i Torrents, Vidal i Ribes i Zaragoza, Font, Salgado i Marqués, Tey.

VIATGES. — Es troba de viatge a Andalusia el senyor Josep Maria Blanc.

—La neu strau en gran manera les persones de la nostra societat; per tal de gaudir de les seves delícies, han sortit cap a Chamonix els senyors Tusquets, amb llurs fills Encarnació i Anna Maria Tusquets d'Alcalá; les senyores Pilar i Mercè Pan i els senyors Guvern, Juncadella, Josepí Blanc i Segalà.

—Es troba de viatge a Andalusia el senyor Josep Maria Blanc.

—La neu strau en gran manera les persones de la nostra societat; per tal de gaudir de les seves delícies, han sortit cap a Chamonix els senyors Tusquets, amb llurs fills Encarnació i Anna Maria Tusquets d'Alcalá; les senyores Pilar i Mercè Pan i els senyors Guvern, Juncadella, Josepí Blanc i Segalà.

Mada-ne Vera Borea que és una esquiadora entusiasta, porta per a practicar aquest esport una jaqueta ratllada perpendicularment amb els colors vermell, blau i blanc, els quals, sobre de la neu, resulten molt escintents. Aquesta jaqueta porta quatre butaques marcadetes amb una ratlla horitzontal. Va cordada al mig del davant, però a baix quedarà una mica separada, i farà dues punxes.

—Els pantalons són de gabardina impermeable blau marí, i de forma una mica curta i amples com si fos una falda.

Guia de l'espectador

ACTUALITATS

Noticiaris i Reportatges. «La tragedia de un torero». Viaje por Flandes.

ARNAU «Capricho Imperial», «Palacio flotante». Vegeu cartelera especial.

ASTORIA «VI vida entera» i «Volando hacia Río».

AVENIDA «La isla del deseo», «Justicia» i «Sor Angélica».

CAPITOL «El signo de la muerte». Vegeu cartelera especial.

CATALUNYA «El negro que tenía el alma blanca». Vegeu cartelera especial.

COLISEUM «Canción de cunas».

XILE «Soldados de la tormenta» i «Dos veces hijos».

ESPLAI «Sagrario», «El favorito de la Emperatriz». Vegeu cartelera especial.

EXCELSIOR «De Eva para acá» i «Carolina». Vegeu cartelera especial.

FANTASIO «Por un millón». Vegeu cartelera especial.

FEMINA «El principe de medianoche». Vegeu cartelera especial.

KURSAAL «La chica de las montañas» i «La

caída de un Imperio». Vegeu cartelera especial.

MARYLAND «Te quiero y no sé quien eres». Vegeu cartelera especial.

METROPOL «El fakir de l'hotel» i «El rosario».

MISTRAL «Viva la vida», «Compañeros de guerra» i «Un crimen en la noche». Vegeu cartelera especial.

PARIS «Sola con su amor», «Wonder Bar». Vegeu cartelera especial.

PATRE PALACE «De Eva para acá» i «Carolina». Vegeu cartelera especial.

PUBLI CINEMA «Curiosidades. Dibuix en colors» «Beyruth», etc. Vegeu cartelera especial.

TIVOLI «El rey de los Campos Eliseos». Vegeu cartelera especial.

URQUINAONA «El maestro detectives» i «Volando hacia Río».

URQUINAONA Avui, nit, a les deu. El film LA ISLA DEL TESORO Producció M. G. M. per Wallace Beery Jackie Cooper i Lionel Barrymore Es despatxen localitats amb tres dies d'anticipació

PUBLI-CINEMA P. de Gràcia, 57 - Telèfon 79681 Avui: CURIOSITATS MUNDIALES. Interessants reportatges U. F. A., exclusiu.

EL SOLDADO DE FLOM, dibuix en colors. EFEMERIDES 1934 de Paramount, NOTICIAS D'ACTUALITAT MUNDIAL segons visió Paramount i Eclair Journal. Chicago sota una terrible tempesta de neu. A Roma, el Duce revisita les tropes abans de sortir cap al Sarr. La policia nordamericana descobreix una banda de traficants d'estupefacients. Un violent incendi destrueix un important hotel a Lansing i d'altres. BEYRUTH, la ciutat de Wagner, documental.

CINEMA PARIS Av. Portal de l'Angel 11 i 13. Telèfon 16544 Avui, nit, a les 9:45: SOLA CON SU AMOR. per Silvia Sidney. El film espectacular

WONDER BAR per KAY FRANCIS, Dolores del Rio, DICK POWELL i AL JONSON.

Fantàsia Avui, nit, a les deu: Gran èxit de GUSTAV FROELICH en la divertida comèdia POR UN MILLON amb CAMILLA HORN

PAU CASALS

No és possible parlar de música, a Catalunya, sense que de seguida aparegui el nom de Pau Casals. Cavaller per excel·lència de la Música; cerador de sons màgics i d'expressions on el sentiment humà arriba a les més altes cimes; impulsor infatigable de la devoció musical. Les seves dues eines de treball han estat el violoncel i la batuta. Amb l'un ha extasiat les multituds de tot el món, i amb l'altra ha realitzat a Catalunya una de les empreses de més envergadura que s'han fet entre nosaltres per a la cultura artística.

L'INSTANT, en la seva primera plana dedicada als Teatres i a la Música, no podia deixar de reverenciar l'artista il·lustre que ha fet gloriós el nom de Catalunya per tot el món, i més en aquest moment en què una entitat de tan alt prestigi com la Universitat d'Edimburg acaba d'adjudicar-li l'honorífic títol de Doctor Honoris Causa.

La nostra enhorabona al mestre Casals i els nostres vots perquè la gloriosa Orquestra per ell creada i sostinguda esdevingui definitivament arrelada i actual constantment entre nosaltres, per honor i glòria del seu nom i de la vida espiritual de Catalunya.

COLISEU POMPEIA
Travessera, 112 G. Tel. 73331
COMPANIA CATALANA
Avui, dimarts, a la nit, l'èxit de Lluís Elies
EL FILL DEL SENYOR GOLD
Demà estrena:
DON JOAN DE TERRASSA
de Navarro Costabella

Teatre Barcelona
Companyia
DIAZ DE ARTIGAS-COLLADO
Avui a la tarda
MARIQUILLA TERREMOTO
Nit, a un quart d'onze, el formidable èxit
LOS CAIMANES

Principal Palace
Revistes
MARGARIDA CARBAJAL
Avui a la nit,
LAS DE LOS OJOS EN BLANCO
La millor revista que s'ha presentat a Barcelona.

OLYMPIA
CIRC EQUESTRE
Direcció artística
MANUEL SUGRANYES
Avui, dimarts, a les deu de la nit, repetició de la colossal pantomima

LA FIRA DE SEVILLA
a l'OLYMPIA
FUNCIO MONSTRE
Tot el programa de CIRC EQUESTRE
Quadro flamenc de MIQUEL BORRULL
toadors, cantadors, ballarins

CHARLOT
l'autèntic còmic-taurí amb la seva alegre escudrilla, farà les delícies del públic en la edició d'un

BELL "NOVILLO"
cedit per l'Empresa Balañá
Nit, a les 10.

OSCAR
Elefanten - Revue
els elefants savis
THE NES LEY
excèntrics cascador

ALEX I FILIP
els supers clowns excèntrics musicals

EL CAVALLE MERAVELLA
alta escola moderna
GRANDIOS EXIT DE LES NOVES ATRACCIONS

4 PERCELS
Els célebres equilibristes de l'Alhambra de Londres
LES BAH-MONDES
Gimnàstics meravellosos.

HAMILTONS
Els indiscutibles reis del pati
THE GREAT ELMANO
Sensacional acte aeri de gimnàstica

LES LLANOS
Els acrobates de l'Empire

THE 4 OLWARS
Els millors trapezistes al «Porto»
Butaques a 3 ptes.

TEATRE - MUSICA

PROSCENIS

Disculpe hi havia trenta cinc obres il·lustrades al Premi Ignasi Iglésies.

* Ahir, diàluc, a les dotze del migdia, en què quedava clos el termini, n'hi havia prop de vintanta.

* Entre aquestes obres no hi ha ni "Valentina", de Soldevilla; ni "Els brillants de l'oncle", de Vinyes.

* En canvi hi ha dues obres d'Avell Artís.

* I dues obres de Joan Olibé, l'escriptor sabadellenc.

* I dues obres de Vidal-Jordà, que es titulen "Rondó" i "El jang de les estrelles".

* I una obra de Fages de Climent, titulada "La muller de don Joan", que, per cert, va ésser presentada a les dotze en punt, com els fantasmes.

* I, per tant, és la que clou la sifra.

* Hi ha una cinquantena d'obres d'autors inèdits que opten al Premi Iglésies.

* Aquesta cavalcada d'inèdits és deguda, probablement, al precedent de l'any passat.

* En que va obtenir el Premi una obra — "Els homes forts" —, d'un autor inèdit: Albert Piers.

* La qual fins el dia 10 no veurem estreguda al Poliorama.

* Fins aquesta data no podem jutjar si la distinció fou justificada o no.

* Ja sabem que l'autor català de moda ens prepara una sorpresa?

* Si, senyors: Lluís Elies ha escrit el llibre d'una sarsuela catalana.

* Que serà musicada per un altre nou prestigi: el mestre Graig.

* I la destinada aquesta obra al concurs Pro Teatre Liric, obert pel Circol Artístic?

* I un altre autor d'èxit ens prepara una sorpresa major.

* La presentació d'una obra d'estructura pirandelliana, que serà feta pròximament per l'Associació de Teatre Selecte.

* Aquesta obra es titula, no al·lucinant, com "A gust del públic, comèdia o drama".

* I la sorpresa? — ens preguntareu. Però la sorpresa no vindrà fins que no us diguem el nom de l'autor.

* És el darrer nom que podríem imaginar que es llançés a fer aquest experiment teatral.

* Rubinstein donarà pròximament un concert a la nostra capital.

* I no el donarà per als socis de "Música de Camera" o de "Cultura Musical" solament.

* El donarà a l'Orfeó Català per a totes aquelles persones que vulguin sentir-lo.

* Aquesta nit es celebra al Victòria el bisbet de Maria Teresa Planes.

GRAN TEATRE DEL LICEU

Dijous, primera representació de TOSCA
per JACOBO LUCCIONI
Dimarts, FUNCIO POPULAR AIDA

TEATRE COMIC GRAN COMPANIA DE REVISTES

Avui, dimarts, primer d'any. Tarda, a les 4, i nit, a les 10,15, L'OBRA DEL DIA. LA KEVISTA 100 PER 100

LOS MARIDOS DE LIDIA. LIGERO. MONTALVAN. POZAS. Guasch, García, Marcu, Pedrón, Gómez, Rosell, Tomás i les 30 BELLESSIMES VICE-TIPLES. Decorat i vestuari esplèndids. La funció de tarda començarà amb l'acte primer de LAS PEONAS. Demà a la tarda, popular, EL DUENDE I LAS IN-SACIABLES. Nit, LOS MARIDOS DE LIDIA

Teatre Novetats Gran Companyia Lirica de Lluís Calvo

Companyia Lluís Calvo. Darrera setmana. Avui, tarda, 3,30. DON GIL DE ALCALA. Protagonista: J. Riba. L'èxit dels èxits CURRO GALLARDO. Protagonistes: PAU HERTOGS. Butaques, des de 350 pessetes. Nit, a les deu: ME ROBASTE EL CORAZON. Exit delirant: CURRO GALLARDO. Protagonista Pau HERTOGS. Demà a la tarda, EL POBRE VALENTINA. LA DOLOROSA I FUERA DE CONCURSO. Nit, FUERA DE CONCURSO I CURRO GALLARDO. Dijous funcions en honor i benefici del divo PAU HERTOGS. A la tarda, LUISA FERNANDA I LA CANCION DEL OLVIDO. Nit: LAS GOLONDRINAS I LA VERBENA DE LA PALOMA. Vegeu cartellera.

La nostra salutació a la gent de teatre de Catalunya

Què serà per als teatres de Barcelona l'any 1935? Dament d'aquest interrogant, com en una taula revolota, posem les figures que actualment representen els escenaris barcelonins. Al cap de pocs dies el tríangul del teatre haurà fet aparèixer damunt la taula noves figures, i haurà allunyat de la guia de l'espectador uns noms i unes obres

que seran substituïdes per d'altres noms i d'altres obres. És aquest constant moviment el que volem reflectir damunt d'aquestes planes. Les incidències d'aquest constant moviment i el nostre comentari més sincer i despassionat als diferents espectacles que s'exhibeixen als escenaris de Barcelona.

Volem començar saludant, doncs, tota la gent de teatre de Catalunya. Empresaris, actors, autors, companys d'informació i de crítica i públic.

A tota la gent que s'interessa per l'espectacle i l'art teatral de casa nostra preguem que vulguin acceptar la nostra salutació i ajudar-nos a complir la nostra tasca.

Un «reveillon» a l'Olympia

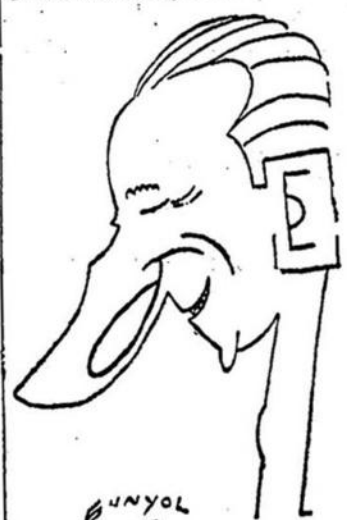
«LA FERIA DE SEVILLA» COM A ESPECTACLE D'ANY NOU, ENTRE D'ALTRES ESPECTACLES INTERESSANTS

Ahí a la nit a l'Olympia va tenir lloc un interessant espectacle de fi d'any. L'intelligent empresari que es diu Manolo Sugranyes, va combinar un programa que va tenir la virtut de plaure al públic, molt nombros, que omplia la sala de la Ronda... Un programa variat, suficientment variat i amb la suficient vivor per a distreure i àdhuc entusiasmar.

El clou d'aquest espectacle fou la pantomima 1930, «La feria de Sevilla», que fou molt ben ambientada. Al mig de la pista, com en el començament de segle, la pantomima, molt ben realitzada i portada a terme amb tots els honors, va merèixer els aplaudiments de la concurrència que evocava èpoques pretèrites o s'encisava amb la contemplació d'un espectacle entranyat pel temps i ple de suggestions. A aquest espectacle van contribuir-hi molt singularment el quadro flamenc dirigit pel guitarrista Miquel Borrull, la labor del qual no cal comentar, conegut com és pel públic barceloní.

L'espectacular presentació d'una cursa de braus, o millor de la «ludica» d'un brau per Enric Tusquelles, per la seva originalitat no podia menys que tenir èxit. Tot això com a complement del digne

espectacle de circ del Teatre Olympia. En resum, un ben combinat programa de fi d'any. — R.

Manuel Sugranyes, l'intelligent empresari de l'Olympia, que ahir va obtenir un dels seus èxits amb la pantomima «La feria de Sevilla».

A l'escenari...

... del Coliseu Pompeia

A un quart d'onze de la nit, en sessió patrocinada per l'Associació de Teatre Selecte, s'estrenarà demà, l'agradable comèdia en quatre actes, original de J. Navarro Costabella, «Don Joan de Terrassa».

Aquesta nova producció escènica de l'afortunat autor de «Samuel» és una obra completament oposada a la que va merèixer el primer premi en el concurs de l'Ateneu Igualadí. «Don Joan de Terrassa» és una fina comèdia plena tota d'una comicitat de bon gust, àdhuc pujada de to, però empre dins el més acusat assenyament. Podríem dir que «Don Joan de Terrassa» és un autèntic patró del teatre còmic francès.

L'empresa del Coliseu Pompeia, assabentada que els directius

d'«ATS» coneixien la comèdia que ens ocupa, ha tingut a bé oferir a la repetida entitat de teatre, l'estrena d'aquesta obra, tenint present que les sessions d'«Associació de Teatre Selecte» reuneixen un intel·ligent públic d'intel·lectuals, artistes i sincers amadors de la nostra escena, el veredict dels quals, favorable o desfavorable, és, sempre, tothora tingut en compte per tot-hom.

La interpretació promet ésser felicíssima, car la notable companyia titular de la qual formen part Enriqueta Torres, Elvira Jofre, Anna Peris, Clara Torres, Carme Perelló, Teresa Torrents, Francisca Brasoli, Joaquim Torrents, Pere Gener, Ramon Banyeres, Llorenç Adrià, Francesc X. Singla, Lluís Nolla, Modest Robredo, Joan Vinyallonga, Angel Rodríguez, Ricard Llopis i Joan Periquet, ha assajat «Don Joan de Terrassa» amb el major interès, optimisme i entusiasme i tot fa esperar un altre èxit de l'actual temporada del Coliseu Pompeia.

... del Poliorama

Avui es donarà la darrera representació en dia festiu del més gran èxit teatral de l'any que ha registrat Barcelona. En parlar del més

Els dotze grans de raim servits als espectadors del teatre Romea inauguren de la manera més dolça el nou any teatral

L'empresa del Romea, per a festegar tradicionalment la vinguda del nou any 1935, obsequia els assistents a la sessió de la nit, en tocar les dotze batallades, amb els dotze grans de raim i amb una copeta de vi bo. No cal dir que això donà una nota simpàtica a la representació, d'acord amb l'alegria de la diada.

A l'escenari del Romea també fou commemorada l'arribada del nou any. Els dotze grans de raim foren honorats igualment pels components de la companyia d'Irene López de Heredia i Mariano Asquerino, com pels autors de «La Papi-rusa» i l'empresari del Romea senyor Fernández Burgos.

La dolçor del raim va ésser compartida per tots. Celebrarem que el nou any teatral hagi nascut, realment, sota el signe d'aquesta dolçor i que se'n vagin seguint les conseqüències.

gran èxit teatral hom no es pot referir sinó a la deliciosa comèdia «Madame», que han aplaudit ja milers d'espectadors. «Madame», doncs, figurarà en la sessió d'aquesta nit.

Per a dijous, a la nit, l'empresa anuncia l'esperada reposició de la famosa obra «La Pecadora», una de les més interessants i emotives de l'immortal Guimerà i de la qual encarna la protagonista d'una manera genial la primera actriu Mercè Nicolau.

... del Barcelona

Dijous a la nit, una gran reposició: la famosa obra de Gregori Martínez Sierra, «Canción de cunao», bella joia de l'escena espanyola, que troba en l'extima Josefina Díaz una admirable i ductilíssima interpretació.

Aquesta nit i demà, en funció de tarda, seguirà l'èxit d'aquesta temporada amb la representació de «Los Caimanes», la millor comèdia d'Adolf Torrado i Leandre Navarro, els autors de moda a Barcelona.

Divendres celebrarà el seu benefici la primera actriu Josefina Díaz, amb un cartell força amè: «Canción de cunao», i el pas de comèdia original de Pérez Fernández, «Lola, Lolita, Lolilla i Loló», en la funció de la tarda; a la nit, s'estrenarà la comèdia de Bernstein, «Melo» (melodrama), traduïda per la insigne i admirada escriptora Magda Donato.

Els cartells d'aquesta setmana al Palau de la Comèdia són una selecció.

CONVERSES

Fages de Climent i les seves activitats teatrals

—Com esteu, Fages?
—Treballant.
—Teatre?
—No. El teatre l'he deixat de banda des de les dotze d'aquest matí.

—Alguna prometença?
—No. Simplement el termini del Premi Ignasi Iglésies.

—Hi heu concursat, enguany?
—Amb el meu «La muller de Don Joan».

—Comèdia?
—Tres actes.

—Prosa?
—Un pròleg en vers. El demés en prosa. En total, vuit quadres distribuïts en la següent forma: un pròleg, un primer acte, un segon acte amb dos quadres, un tercer acte amb tres quadres i un epíleg.

—Quina mena d'obra és?
—Veureu: jo en volia fer una comèdia sense cap pretensió; simplement distreta i ben portada. Però tot seguit vaig haver de capitar amb el tema. Un «Don Joan» no pot ésser mai un tipus lleuger. I, naturalment, he hagut de volar una mica alt.

Es la visió d'un «Don Joan» de deb — no pas cap caricatura — portada als temps moderns, i amb una solució nova del problema que gira al voltant de la seva figura.

—Ha d'ésser, doncs, una obra de to.

—Almenys un ambient senyoriol i europeu. I situacions — em penso — teatrals. He fet tot el que he sabut per fer una obra que llisqués sola. A desgrat potser de la seva intenció, he volgut que fos una obra plaent d'escoltar i he dit tota la pretensió filosòfica.

—I el Premi Iglésies?

—No se'n pot parlar, encara. Aquest matí — ahir al matí — he llegit l'obra. Ha estat la darrera que s'ha llegit al Departament de Cultura.

—I, altres obres?

—Sí. Tinc una cosa en un acte: «Una hora a qualsevol ciutat».

—I la vostra col·laboració amb Eduard Marquina?

—Va endavant. Estem escrivint, en col·laboració, «La Dama d'Avogón», basada en la cançó popular i situant-la al volt d'una figura històrica: l'infant Jaume, fill de Joan II. Eduard Marquina hi està engrasat.

—Es presentarà?

—Ho espero. És cosa de treballar-hi de ferm tres o quatre dies per a deixar-la llesta. Marquina i jo col·laborem en el sentit més estricte del mot. Cadascú escriu la meitat de l'obra i cadascú tradueix la meitat escrita pel company. Així es presentarà en català i en castellà. El meu desig més gran és que sigui presentada per primera vegada en català.

—Estiu segur que només cal enllestrir l'obra.

—Un dia o altre.

—Feu els possibles perquè sigui ben aviat.

—Procurarem... ¿Permeteu que parli en plural?...

I. A.

El Mtre. Moreno Torroba és arribat a Madrid un cop acabada la tournée per Sud-Amèrica

I FA MANIFESTACIONS INTERESSANTS SOBRE LA SEVA ACTUACIO I ELS SEUS PROJECTES

Un telegrama de Madrid ens porta la notícia que ha tornat a la capital castellana, procedent de la República Argentina, el mestre compositor Moreno Torroba amb els artistes de la companyia lírica que sota la seva direcció ha realitzat al Teatre Colón de Buenos Aires la primera temporada de gènere líric espanyol.

El senyor Moreno Torroba, a qui saludarem uns periodistes, manifestava que venia molt satisfet dels viatges i digué que a Buenos Aires s'havia guanyat una batalla a favor del gènere líric espanyol. «Solament per l'èxit aconseguit en aquesta tournée, sinó perquè aquesta havia servit per a preparar una nova temporada lírica de quatre mesos al teatre Sanmartín, temporada que començarà en març pròxim, i a més, els mesos d'octubre i novembre els hi reserven de nou al Colón».

Afegí que sols havien representat sis obres: «Luisa Fernanda», «La chulapona», «Doña Francisquita», «Las Golondrinas», «Marina» i «María la Tempranica».

El mestre Torroba dedicà grans elogis als directors del Teatre Colón i al públic bonaerense que tingué per a ells atencions i cordialitat inoblidables i frases laudatòries per a tots els seus artistes.

Acabà manifestant que pels seus compromisos a Espanya no pogué acceptar, sentint-ho molt, les admirables proposicions que li feren a Xile i al Perú, però que potser pogués acceptar-les en el seu viatge del pròxim any.

Guia de l'espectador

APOLO. — Tarda: «JA HA ARRIBAT L'ONCLE» i «LES VERGES CAIGUES».

BARCELONA. — Tarda: «MARIQUILLA TERREMOTO». Nit: «LOS CAIMANES».

COLISEU POMPEIA. — Tarda, a les 3,30: «ELS PASTORETS O L'ADVENT DE L'INFANT JESUS». A les sis: «EL FILL DEL SENYOR GOLD». Nit: «EL FILL DEL SENYOR GOLD».

COMIC. — Tarda: «LOS MARIDOS DE LIDIA».

GRAN TEATRE DEL LICEU. — Tarda: «AIDA».

NOVETATS. — Tarda: «DON GIL DE ALCALA», i «CURRO GALLARDO».

NOU. — Tarda: «VIVA EL MATRIMONIO», «LA DOLOROSA» i «LA BELLA BURLETA».

OLYMPIA. — Programa de Circ Equestre.

POLIORAMA. — Tarda, 3,30. «ELS PASTORETS: L'ADVENT DE L'INFANT JESUS». A les sis: «MADAME». Nit: «MADAME».

PRINCIPAL PALACE. — Tarda: «LAS DE LOS OJOS EN BLANCO».

ROMEA. — Tarda, a les 3,30 i a les sis: «LA PAPIRUSA». Nit: «LA PAPIRUSA».

Associació de Teatre Selecte

L'ESTRENA DE «DON JOAN DE TERRASSA»

En la seva 32 sessió, que tindrà lloc demà, dimecres, a un quart d'onze de la nit, al Coliseu Pompeia, «ATS» donarà a conèixer als seus associats i als Amics del Teatre Català les primícies de l'excel·lent comèdia en quatre actes de J. Navarro Costabella, «Don Joan de Terrassa».

Aquesta sessió ha estat confiada a la notable formació que acabilla el mateix autor, de la qual formen part les primeres actrius Enriqueta Torres, Elvira Jofre i els primers actors Joaquim Torrente i Pere Gener.

Com de consuetud, als socis, protectors i cooperadors els serà tramesa a domicili la corresponent localitat i als Amics del Teatre Català inscrites a «ATS» poden interessar les localitats que designin de les oficines d'aquest organisme: Borrell, 111, principal, primera, telèfon 32118.

ROMEA

Telèfon 19891
COMPANIA LOPEZ HEREDIA-ASQUERINO
DARRERA SETMANA
A les 3,30, a les 8 i a les 10,15, l'èxit més gran de la temporada
LA PAPIRUSA
Exit indiscutible de Torrado i Navarro. Cracó d'Irene López Heredia i Mariano Asquerino.

TEATRE VICTORIA

Gran Companyia Lirica
Direcció Artística Mtra. Guerrero. Primer actor i director: A. Lledó
Avui a la tarda,
LOS CLAVELES
i DORA FRANCISQUITA
per Ricard Mayral i Maria Teresa Planas.
Nit, a les deu, el gran èxit
LA MENTIRA MAYOR

TEATRE NOU

Companyia lírica
MARCOS REDONDO
ANTONIO PALACIOS
Avui, a les deu,
LOS CADETES DE LA REINA
per Eduard Brito i
LA BELLA BURLETA
per MARC REDONDO
Demà, tarda i nit, programes extraordinaris.
Es despata en els Centres de Localitats.

POLIORAMA

Companyia Catalana. Direcció: J. Pous i Pagès. Primera actriu: Mercè Nicolau. Primer actor: Ramon Martori
Aquesta tarda, a les sis, i nit, a les deu, l'obra de la temporada
MADAME
Aviat: ELS HOMES FORTS.

TEATRE APOLO

Companyia Catalana, de Grans Espectacles
CASALS - CLAPERÀ
Avui, tarda i nit, el grandios èxit de Miquel Foal-Aregall
LES VERGES CAIGUES
Tots els dies i sempre
LES VERGES CAIGUES

GRAN TEATRE ESPANYOL

Telèfon 11702
COMPANIA SANTPERE
Avui, tarda i nit, la millor obra que es representa a Barcelona
AQUESTA NIT I MAI MES
Exit clamorós de SANTPERE, M. TERESA KLEIN i EMILI VENDRELL.

RUBINSTEIN

Futbol

Partits de Lliga per a diumenge vinent

PRIMERA DIVISIO

Espanyol-Barcelona.
Atlético de Bilbao-Madrid.
Atlético de Madrid-Betis.
Oviedo-Arnesa.
Sevilla-Racing.
Donbetsia-Racing.

SEGONA DIVISIO

Primer grup:
Celta-R. Ferrol.
Valladolid-Avilés.
Sporting-Baracaldo.
Corunya-Nacional.

Segon grup:
Badalona-Girona.
Osasuna-Sabadell.
Saragosa-Irún.

Tercer grup:
La Plana-Hércules.
R. Granada-Elx.
Gimnástico-Llevant.
Murcia-Malacitano.

Resultats dels partits de diumenge del Campionat de Catalunya de la segona categoria

Grup Barcelona:
Atlético-Badalonès, 2 a 6.
Grup Llobregat:
Viladecans-Vic, 1 a 1.
Foment-Gavà, 0 a 4.
Martorell-Rubí, 1 a 1.
Grup Girona:
Blanes-Malgrat, 1 a 0.
Figueras-Tordera, 1 a 1.

Diversos partits oficials

Campionat mallorquí:
Mallorca-Medieterrà, 4 a 1.
Campionat marroquí:
A Tentuan: Espanyol-Africa, 1 a 2.
A Tànger: C. Espanyol-Larraix, 2 a 3.
A Melilla: Hípica-Melilla, 0 a 2.
A Ceuta: Ceuta-Atlético, 0 a 0.
Campionat gal·lès:
Corunya-Leunus, 3 a 1.
Unió Sportiva-Villagarcia, 13 a 0.
Campionat andalusí:
A La Línia: Balompédica-Mirandilla, 2 a 2.
Campionat asturià:
A Oviedo: Esportiva-C. Gijón, 4 a 3.
Campionat murcià:
A Albacete: U. Fontera-Albacete, 3 a 0.
Campionat Extremeny:
A Badajoz: Racing-Balompédica Llerenense, 4 a 0.
Primera categoria castellana:
Alcantara D-A. Tramvía, 4 a 0.

COMENTARI

EL RACING DE SANTANDER. - L'ENTRENADOR DEL BARCELONA. - EMILIN

El resultat del partit Racing de Santander-Atlético de Bilbao, ha estat el comentari obligat dels aficionats d'arreu d'Espanya. Indubtablement, aquest desenllaç mereix el títol de "sorpresa màxima", i no precisament de la cinquena jornada de lliga, sinó de tota la temporada futbolística 1934-35. Ens estranya que el Betis vençés el Madrid a Chamartín. Ens sorprèn que el Madrid al·lès en terreny contrari l'Oviedo. Però ens fem creus de la catàstrofica actuació dels dibuixos a Santander. El Racing de Santander és un equip simpàtic.

A cop d'ull, això de la simpatia d'un equip fa certa gràcia. Cadascú reserva la seva benevolença o afinitat a qui li sembla. Hi entre una gran dosi de superficialitat en aquests afectes superficials. Els jugadors de futbol són els homes que més han recorregut les principals ciutats d'Espanya. Quan un jugador procura passar-ho de la millor manera possible. Hi haurà qui en arribar a una ciutat tindrà l'hàbit de visitar edificis notables, museus, etc. Entre els futbolistes també n'hi ha d'aquests. Altres estudiaran on podran divertir-se a la nit, després de celebrat el partit. Però tots, tots sense excepció, van a parar al mateix lloc: al carrer. I al carrer d'una ciutat qualsevol hom veu per sobre de tot la gent.

Admés això, preguntem als jugadors de futbol on hi ha les noies més boniques? I us respondran: perquè s'hi fien—. Barcelona! I l'única ciutat d'Espanya que pot comparar-se amb la nostra? I us respondran: Santander. Heus ací, ben garbellat, la base de la simpatia que ens inspira el Racing de Santander.

El temps en què Mr. Bellanui era entrenador del F. C. Barcelona, van ésser moments en vistes precisament al desentrenament. En altres ocasions ja hem dit com moltes jugades acabaven l'entrenament del divendres esgotats físicament. Varem sentir dir a Sastre, per exemple, en una d'aquestes ocasions, que estava més cansat que si hagués jugat un partit dur. I Sastre havia de jugar al cap de dos dies. És pot exigir a un individu que surti al camp de joc en aquestes condicions i que doni el rendiment que cal esperar de la seva "classe"? Naturalment que no.

Avui dia jo no sé com prepara Platko els minyons del Barcelona. Però afirmaré que poques vegades l'equip blau-grana s'havia

TOT UN AVIADOR

El primer espanyol que ha sobrevolat el Sahara és català Les dificultats del raid. - La ruta del Sahara. - La selva El Niger. - El camí de Fernando Poo

Gràfic del raid de Ramon Torres

Alt, molt alt, amb un aire que recorda una mica l'americà Lindbergh, jovial, vehement, Ramon Torres és avui la figura d'actualitat de l'aviació catalana. El seu raid a través del continent africà i la senzillesa i regularitat amb què ha sabut realitzar-lo, han tingut la virtut d'acostar a la seva persona, i al voltant de la Federació Aeronàutica Catalana, tots els qui a casa nostra treballen per les coses de l'aire i tots els qui simplement s'interessen per l'aviació.

Jo diria que la gesta de Torres ha donat a l'aviació civil catalana un aire europeu. Ens ha acreditat internacionalment.

Ara fa un any que els francesos aconsegueixen una gesta magnífica per terres d'Àfrica, també. El general Vuillemin, amb la seva esquadra de trenta avions, anà de França a Sant Lluís del Senegal, travessant el desert de Sahara; tornà per la ruta del Niger i arribà fins a Bangui, per a emprendre de seguida la tornada a França, camí del desert.

La gesta de l'esquadra Vuillemin, extraordinària com era, provocà l'admiració i els elogis unànimes del món aeronàutic. La del català Ramon Torres—català de soca i arrel, nascut al carrer de Girona de la nostra ciutat i fill de pares lleidatans—tenint com té una punta d'heroicitat i una base científica personal remarcable, ha d'admirar-nos doblement.

Ramon Torres és el primer espanyol que ha travessat el desert de Sahara en avió. L'hem trobat comentant amb el seu company Carles Coll—pilot aviador també i de la mateixa promoció—el cas que estan present a Catalunya les qüestions aeronàutiques. Comentant sense ni una espurna d'engreiment; més aviat fríos pel que encara s'ha de fer, mirant l'esdevenidor amb desig de superació.

I li hem demanat: —De quina manera se us va acudir d'emprendre aquest raid? —Home!... ens ha respost—; no ho podria dir exactament. He considerat l'aviació, no com una aventura, sinó com una aplicació de la meua carrera. Per més que no n'exerceixi i l'apliqui només al taller de metal·lúrgia de casa, sóc enginyer industrial del 1899 ençà. Doncs, atret per les coses de l'aire, vaig ingressar a una associació modesta l'Aeri Popular, i el 16 de juny darrer, ara fa sis mesos, obtenia el títol de pilot aviador.

—I si abans del 16 de juny no hauríeu volat? —Com a passatger, sí, naturalment. Després, obtingut el títol, vaig sentir la necessitat de posseir un avió, i amb l'amic Coll, me'n vaig anar a París, vaig adquirir aquesta avioneta «Fotez», tipus 43, amb motor de cent cavalls, amb la qual he realitzat el raid al Niger, i vaig tornar per l'aire a Barcelona.

—Però l'emprendre el raid... —Fou una cosa meditada, molt meditada. Com en tots els meus maldecaps aeronàutics, els hi té una part important. Jo sentia una gran afició per les excursions per terres africanes. Havia corregut en cotxe, en camell o en el que es presentava, el Marroc, Algèria, Egipte, Tripolitània, part del desert de Sahara, etc. L'estímul del raid de l'esquadra Vuillemin i el més poderós de saber que cap espanyol no havia travessat el desert, em portaven a estudiar la possibilitat de fer-ho jo amb la meua avioneta.

—L'hauríeu adquirida pensant en aquest raid? —No. Es un aparell de sèrie. —I per a travessar el desert, us refiàveu de les excursions que havíeu fet per terra? —Home... no. L'hauria estat insuficient. I no era el meu propòsit fer una temeraria. A més a més del que havia explicat el general Vuillemin en haver acabat el seu raid, els ensenyaments que es desprenen de l'establiment de la ruta del Sahara per la missió Citroën em foren d'un gran valor.

—Però d'això ja fa molts anys, oi? —De l'establiment de la ruta del desert?... Sí. Fou l'any 1923. L'expedició Citroën marcà el camí per a arribar a Tombuctou, fixant, a mesura que avançava pel Sahara, diversos llocs de proveïment de combustible. Els anomenà «Bicones» i els anà numerant. El Bido I era a Colom-Béchar; el II a Peni Abbes; el III a Adrar; el IV a Cuallien i el V, el ja celebrat Bido V, al bell mig del desert.

—Sense cap oasi a prop? —El de més a la vora està uns dos-cents quilòmetres lluny. —Aleshores, la vida hi serà difícil. —Extraordinàriament. Fixeu-vos que és en ple desert, sense població. Els carrers d'aquest Bido V, és a dir, de l'única camp d'atterratge i proveïment que hi ha en ple Sahara, són l'infinit. Aquest camp no té res més que dues bombes Shell per a proveïment i una màquina d'aire. —I qui hi viu? —Un guàrdia indigena. —Ningú més? —Ningú més. Per cert que en un any se'n moriren dos; un altre es tornà boig.

—I... escolteu: és difícil d'orientar-se en sobrevolar el Sahara? —Tinc la convicció que si hom es desvia una vintena de quilòmetres de la recta que prèviament s'ha d'haver traçat, està perdut. —Però no és probable veritat? —Home!... La travessia del desert comporta diverses perilles: les tempestes de sorra, que es formen rapidíssimament i arriben a una alçada de tres mil metres, la temperatura, la reverberació, que fa perdre la noció de l'altura i en el cas d'atterratge pots trencar l'aerell, per bon pilot que siguis... —Heu topat amb alguna tempesta d'aquestes en el vostre raid? —Volant, no. En valdre presenciar una quan em trobava a Cap Juby. Una de les conseqüències d'aquestes tempestes és la formació de dunes als camps d'atterratge. I no cal dir que, en aquestes condicions, és difícil de tenir un accident.

—I, travessant el Sahara, presenten moltes dificultats el raid que heu fet? —Sí; i no poques. La costa, de Casablanca a Dakar, esdevé dura a causa dels vents. Després, de Dakar a Bamakou, cal sobrevolar la selva inabarcable, en la qual és impossible aterrar. I, naturalment, en un aparell monomotor com el meu, no hi ha la possibilitat de forçar un dels motors, en el cas d'avaria de l'altre o bé dels altres. —Per un planell llarg per a arribar a un camp de socors. Finalment, a Bamakou fins a Gao, cal seguir el riu Niger durant uns 1.200 quilòmetres. I el Niger, en certs llocs, en els quals coincideixen diversos afluent, maresmes, arriba a tenir 125 quilòmetres d'amplada. —Suficient per a desorientar, oi? —Cert.

—Així, dels dotze mil quilòmetres que heu fet, n'hi ha bon nombre de difícils. —Potem suposar que, si no fos així, jo no seria el primer espanyol que fes aquest raid i travessés el Sahara.

—Voleu dir que no heu posat una pedra després i n'ia ruta de Fernando Poo? —És possible.

—I de projectes per a l'avenir? —No us en puc dir res, encara. —Però, en teniu? —Sí, i força madurats. —Em podeu contar alguna anècdota? —N'hi ha moltes, però no tenen gaire importància, em penso. —Malgrat tot... —He comprovat que a tot arreu hi ha un català. A Gao, per exemple, en vaig trobar un que hi porta molts anys.

—I no parla de tornar? —Parla de Catalunya, naturalment. Recorda. Però d'una manera distinta del que ho falg jo, en pensar amb les meves excursions africanes. A l'inrevés, sabem? —Una altra detall curiós? —A Tombuctou vaig trobar-hi un exmissioner; un home que encara és anomenat Pere Jacobus. Aquest home, que és vell i porta unes grans barbes, es passà a l'emnec—en referència a la religió—al cap de poc d'arribar allà, es cansà amb dona tuareg, i encara hi viu.

Ramon Torres, català, barceloní, el primer espanyol que ha sobrevolat el Sahara, va mitant l'infinit, mentre parla del que ha fet i ha vist, amb una vehemència fòrta de melangia.

—Heu estat molts dies fora, oi? —demanem. —Trenta un. —I no heu fet sol, sense ajust? —Sol. Ara, si tenim el do de la continuïtat, em penso que en vindran. En el sopar que fa pocs dies reuní tot el que en aviació compta a casa nostra, sopar al qual acudí un destacat representant de la Federació Aeronàutica Espanyola, vaig veure la possibilitat d'anar tots units i fer obra positiva, prescindint de eclams i capelletes. I això és importantíssim. Ho podem ben creure.

Josep M. VILA

Ramon Torres amb la seva avioneta

Avui el C. N. B. Barcelona ha homenajat el seu conserge Alvaro Berdemàs, amb motiu de les seves noccs d'argent amb el Club

Avui la nostra veterana entitat de natació ha retut l'homenatge just i merescut, que la darrera Assemblea de socis va prendre l'acord de fer, a l'homenaje, durant vint-i-cinc anys, amb un entusiasme inenarrable, ha prestat els seus serveis al Club. Al bo i simpàtic conserge de la veterana entitat Alvaro Berdemàs.

Com no podia menys d'ocórrer, l'acte ha constituït una prova evident de les innombrables simpaties que l'Alvaros, amb la seva continuïtat durant un quart de segle, ha sabut captar amb tots els socis del Club. El seu zel constant, la seva voluntat i entusiasme mai no desmentits per totes les coses de l'entitat que ell ha vist néixer, no podien epilgar-se d'altra manera.

La sèrie d'actes esportius organitzats a honor seu han començat amb dos partits de pilota basca, jugats al magnífic frontó de l'entitat, presenciat per nombroses públic.

En primer terme han jugat els empleats del club, Orbe i Sol contra Molinas Surribas. Aquells han assolit, després d'un partit força anivellat, vèncer per 25 punts a 30.

Han seguit el professional Simon, que s'ha adherit a la festa, de parella amb Rosic, que han luitat amb el tercer Nadal, Masana, Almeida. El partit ha resultat d'una emotivitat extraordinària, els qual han sovintejat les igualades, però, finalment, el joc del professional, ben secundat per Rosic, ha pogut triomfar per un sol punt (29 a 30).

Acte seguit, tothom s'ha reunit a la piscina per tal de donar començ al festival de natació. Abans, però, i a la llotja principal, Alvar Berdemàs ha rebut, de mans dels directius de l'entitat, una preciosa fotografia de tots els empleats del club, que aquests li han ofert com a record de la festa, i amb demostració dels seus aplecs vers ell.

Berdemàs, en aquell moment, no ha pogut pas amagar l'emoció que l'acte li produïa. Les enhorabones han plogut sobre d'ell, i el públic, després, li ha rubricat amb una ovació entusiasta.

Aprofitant un moment de lleure, hem parlat amb l'Alvar, qui ens ha dit l'agraïment que sentia per tots els qui han volgut epilgar la seva tasca al club de tan immerescuda manera. Ens ha recordat els inicis de la veterana entitat, quan només figuraven 51 socis als seus regles, i avui són més de tres mil. El seu goig era gran.

—I ara, amable Berdemàs, el ju-

bilament que teniu ben merescut, no fa.

I ens ha respost: —Això és el desig del club, però jo no deixaré, mentre les forces m'ho permetin, d'acudir cada dia a la meua feina. Fa vint-i-cinc anys que no faig altra cosa, i ara, com compendreu, no m'en sabria pas estar. Sóc fort encara, i puc seguir col·laborant amb la meua humil tasca, al profit del meu estimat C. N. Barcelona.

I delxem Berdemàs, perquè són molts els qui li volen parlar, no sense abans adreçar-li la nostra enhorabona més cordial, i desitjant-li que perseveri amb el seu entusiasme, i que si s'hi entosudeix, encara pensem d'acudir a les seves noccs d'or.

Entretant, a la piscina davant de nombroses públic, s'efectuen diverses proves de natació, en les quals participen els empleats del club, les figures destacades de la nostra natació, les nostres gentils ondures, i els veterans; en fi, tothom, car ha estat desig unànime que l'homenaje a Alvaro, assolís la màxima ressonància, i ben certament que ho han obtingut.

Per molts anys, veterà i amic Berdemàs.

Al Frontó s'han jugat dos partits de pilota que han resultat força competits. El primer ha correspost als empleats; triomfà la parella Orbe i Sol sobre Molinas i Surribas, per 30 punts a 26. L'altre partit ha anat a càrrec de Simon, jugador professional que s'ha prestat desinteressadament a l'acte, acompanyat del jugador del C. N. Barcelona Rosic, i han estat enfrontats al tercer Nadal, Masana i Almeida, també del Club degà. Després d'un partit altament interessant, el triomf ha correspost als primers, per 30 a 29.

Acte seguit, a la piscina, el president del Club, Francesc Puig i Sureda, ha fet solemne lliurament de l'ensenya d'or que el C. N. B. li dedica, i tot seguit s'ha celebrat un festival de natació en el qual han pres part els nedadors actius, empleats del Club, nedadores de la Secció Femenina, i campions de Catalunya i Espanya d'altres temps; hi han pres part des del nedador més infantil fins al més veterà, els quals no han regatejat esforços a fi de fer més simpàtic l'acte.

Tant al frontó com a la piscina, l'assistència ha estat molt nombrosa, po que prova com es mereix aquest homenaje l'home fidel a l'entitat que, com el Club de Natació Barcelona, s'honora amb ací els seus regles, i avui són més de tres mil. El seu goig era gran.

—I ara, amable Berdemàs, el ju-

Basquetbol

Assemblea de la Federació Espanyola

Per al dia 4 d'aquest mes, està anunciada una assemblea de caràcter extraordinari, de la Federació Espanyola.

Desconexem el que es tractarà, però, sens dubte, cal que s'abordin diversos problemes que d'ençà de molt temps estan empanatats i que la seva solució no pot ajornar-se, per la bona marxa del basquet peninsular.

Esperem, doncs, que d'aquesta reunió en surtin acords ben profitosos i que sigui un fet la participació d'Espanya a la copa del món, que es celebrarà en la propera primavera i que s'encarri el campionat d'Espanya, que segons les nostres informacions que creiem certes, no ha estat disputat encara, amb tot i que la Federació Espanyola porta ja més de deu anys d'existència.

Tant la Federació Centre com la Catalana, actualment estan integrades per elements ben actius i d'ells esperem que sabran encarrilar els assumptes que cal afrontar urgentment.

Vàries

L'Assemblea del Sindicat de Periodistes Esportius

Dissabte a la nit, al local del Tir Nacional, ofert gentilmente per la Secció Directiva al Sindicat de Periodistes Esportius, tingué lloc l'assemblea reglamentària anual de socis.

A dos quarts d'onze, i sota la presidència del senyor Nadal, va començar la reunió, amb assistència d'uns seixanta socis.

Foren llegides pel secretari l'acta de l'assemblea anterior i la memòria presentada per ell mateix; fou aprovada la primera i merescut sincer els elogis la segona.

Acte seguit, el senyor Florit, tresorer del Sindicat, va llegir l'estat de comptes, el qual fou aprovat, i s'aprecià la marxa esponentosa de la nostra entitat. Foren discutits diversos assumptes, entre ells la qüestió dels premis cedits pels senyors Co de Triola i De Pablos per als fotògrafs i dibuixants. Per a la concessió dels premis esmentats serà nomenada una comissió que tindrà cura de fer els reglaments pertinents.

Seguidament es procedí a l'admissió de nous socis. Enguany eren setze els proposats, i solament assoliren poder ingressar al Sindicat els companys Lluís Dupré, de «La Veu de Catalunya»; i Enric Manobens, de «El Diluvio».

A continuació es procedí a l'elecció dels càrrecs que reglamentàriament cessaven a la Directiva, i que eren els vice-president, tresorer, secretari, vocal primer, vocal de la Comissió de Socors Mutus, president i vocals de la Comissió de Festes.

Foren elegits per a ocupar-los durant el present exercici, els companys següents: Enric Pellicer Jeremie, de «La Vanguardia»; Francesc Florit, de «El Mundo Deportivo»; Carlos Pellicer March, de «La Veu de Catalunya»; A. López Marqués, de «La Noche»; Francesc Llorens Trems, de «La Veu de Catalunya»; Carles Sindreu, de «El Mirador»; Jacint Bofarull, de «El Mundo Deportivo»; i Domènec Montón, de «El Dia Gràfic».

Tot seguit l'assemblea va acordar donar un aplússim vot de gràcies a la Directiva sortint, i s'ajecà la sessió a les dues de la matí.

Excursionisme

El calendari excursionista de Catalunya

La Secció d'Esports de Muntanya del Centre Excursionista de Catalunya encapçalat el Calendari d'aquest any de 1935 amb aquest motiu:

«L'aollida excel·lent que els excursionistes, la crítica i el públic feren al nostre Calendari en aparèixer per primera vegada, ens ha esperonat a prosseguir amb més il·lusió i amor que mai l'obra que iniciàrem l'any passat.

En aquesta segona edició havem estat atents a les observacions i suggerències que ens feren i havem estimulat i recreat en major grau la col·laboració dels fotògrafs del Centre, car el nostre desig no és altre que arribar a consolidar aquesta nova modalitat d'un calendari català, amb l'afany de fer-lo sortir regularment cada any. Si el nostre propòsit pot abastar tan preda continuïtat—de la qual manquen, a estones, algunes activitats galantment iniciades—la nostra satisfacció serà més gran, car ebriguem l'esperança que el poder presentar una i altra vegada, un any sí i l'altre també, els millors paisatges, els monuments i els panorames de la nostra terra serà la millor arma per a decidir, a la gran majoria dels qui el contemplin ací, a voler-los també admirar a la plena llum i al natural. I d'aquesta manera esdevindràn autèntics conecidors de les meravelles de la nostra Catalunya i es tornaran excursionistes veritables d'aquells qui són sensibles a les vus del paisatge parlat i que, junt amb les formes i els colors i les llums, saben igualment abastar-ne l'esperit.

Fent-ho així esperem també fer comprendre l'altíssima missió que, des de f més de mitja centúria, predica arreu el venerable Centre Excursionista de Catalunya—valent-se de tots els mitjans adients, aduït d'uns humils fulls de calendari.

PHILIPS RADIO

LA FABRICA DE RADIO MES IMPORTANT DEL MON OFEREIX EL MILLOR PRESENT PER REIS

Ptes. 495

Ptes. 485

Ptes. 1.080

VENDES A LLARGS TERMINIS

REPRESENTANTS DE BARCELONA-CIUTAT

J. BOLET i C. GRILLÉ i C. S. L. L. LUARDA i C. S. L. RADIO SELECCIO FIDEL RADIO JOSEF PAYAROL	Corts, 630 Salmerón, 114 Corts, 698 P. de Gràcia, 6 Sans, 21 Sant Andreu, 108	DICARD RIBAS PELAYO RADIO RADIO UNIVERSITAT TINTORE i RODES UNIO MUSICAL-CASA WERNER	Rambla Catalunya, 5 Pelayo, 9 Ronda Universitat, 1 Ronda Sant Antoni, 61 Passatge de Gràcia, 54 Mallorca, 512.
--	--	--	---

TALLER OFICIAL PHILIPS SERVICE 201 - CORTS, 583

EN TANCAR L'EDICIO

Aquesta tarda, al camp de Vista-Alegre, el Girona ha vençut l'Oviedo per 7 gols a 5

GIRONA, 1. — S'ha jugat avui, al camp de Vista-Alegre, l'anunciat enfrontament entre l'equip local i l'Oviedo.

Les ordres de l'àrbitre senyor Arriba, els equips s'han arreglats així:

Girona: Iborra, Bassó, Torredes, Balmanya, Prieto, Maderrí, Sanjuan, Clara, Serra, Pequerull i Reixac.

Oviedo: Oscar, Jesús, Chus, Castro, Soladriero, Sirio, Casuco, Gallart, Llangara, Alonso i Emili.

Als dos minuts de començar el partit, un centre de Sanjuan a Serra, que aquest cedeix a Reixac, val el primer gol al Girona.

Seguidament, Llangara recull una passada que Emili fa a Alonso i obté l'empat. Portem tres minuts de joc.

Domineixen els d'Oviedo. El de és viu i ràpid. Prieto es fa amb la pilota, passa llarg a Serra i aquest, d'un xut ras, obté el segon gol per al Girona. Van 13 minuts de joc.

Poca estona després, Clara xuta, Oscar perd la pilota i Serra remata a l'alt.

Es tira una córner contra el Girona, sense conseqüències. De seguida, un garbux a l'aport de l'equip local ocasiona la segona córner, que tampoc no té conseqüències.

El domini és ara altern: més aviat, però, de l'Oviedo.

Un bon xut de Serra val el tercer gol al Girona.

Córner contra l'Oviedo. Reixac cedeix a Serra i aquest obté el quart gol per al Girona. Del tercer al quart gol hi han anat només dos minuts.

Santjoan passa Serra, Serra a Pequerull i aquest obté el cinquè gol.

Portem 30 minuts de joc quan l'extrem Casuco obté el segon gol per a l'Oviedo.

Santjoan s'escaça i arriba sol davant de la porta. Xuta i obté el sisè gol per al Girona. Van 44 minuts de joc.

Acaba el primer temps amb el resultat de 6 a 2 a favor del Girona.

Abans de començar el segon temps, Llangara i l'entrenador de l'Oviedo, Zabala, repartixen unes medalles als jugadors dels infants del Girona.

L'Oviedo posa Florensa a la porta en substitució d'Oscar. El Girona substitueix Prieto per Castelló, i Amador per Trias. Fiquerell passa a davant de centre i Gumà a interior esquerre.

Una falla de Castelló està a punt de convertir-se en gol. La pilota toca l'àrbitre. Recull Emili, passa a Casuco, qui està desmarcat, i aquest obté el tercer gol per a l'Oviedo.

Poc després, Pequerull es fa amb la pilota i la llança a Gumà. Aquest obté el 4è gol per al Girona als 24 minuts de la segona part.

Torredes fa una travessa a Llangara dintre de l'àrea. Es cedeix penal. Llangara el converteix en gol.

Una escapada de Llangara als 43 minuts d'aquest segon temps, val el cinquè gol per a l'Oviedo.

Cal dir que a la segona part l'equip visitant s'ha mostrat molt més efectiu i que els gironins semblaven una mica cansats.

Ha acabat l'encontre amb el resultat de 7 a 5 a favor del Girona.

El públic han estat Farró i Serra pel Girona, i Llangara i Emili pel l'Oviedo.

A. F.

En el partit d'homenatge a Pausas l'Espanyol i una selecció catalana han empatat a 3 gols

Aquesta tarda, al camp de can Rabia s'ha jugat el partit d'homenatge a Pausas, com a comiat de la seva vida futbolística.

El públic no ha respost a la iniciativa empàtica de la directiva espanyolista. Una entrada builica a general, i més fluixa encara a tribunes.

Casterlines, que ha actuat d'àrbitre, ha arreglats els equips de la següent manera:

Espanyol: Muntaner, Ibañez, Prats, Sánchez, Soler, Ciferri, Prat, Espada, Edelmir I, Sol i Bosc.

Selecció catalana: Solà, Vilacampa, Bartomeu, Gràcia, Loyola, Sals, Sangüesa, Costa, Trujillo, Borràs i Perera II.

El joc, que en general no ha estat de bona qualitat, ha entretingut, però, la concurrència.

Els primers en marcar han estat els seleccionats, mitjançant Porta, aprofitant una fallada de Pérez.

A la segona part, novament han marcat els visitants. Dos gols: el primer obtingut per Borràs i el segon per Porta.

Quan el marcador assenyalava aquesta diferència de 3 a 0 a favor dels blaus, és quan hem pogut presenciar l'estona més bona de futbol. L'Espanyol, en una magnífica reacció, marca tres gols consecutius, obra els dos primers de dos esplendids xuts de Prat.

Després ha marcat el gol de l'em.

Encara ha pressionat més l'equip blanc-blau, però sense magnífiques intervencions de Solà, han desfet els esforços de l'equip espanyolista.

De la selecció, s'han distingit: Solà, Vilacampa, Porta i Borràs.

Per l'Espanyol, Soler i Prat. En general, a la segona part, la davantera espanyolista ha ruïnat magníficament.

BACK

Són detinguts cinc individus sospitosos, entre els quals sembla que hi ha algun atracador

Els agents del rondí de la brigada social han detingut cinc individus sospitosos. Sembla que entre aquests individus hi ha alguns atracadors.

Una de les víctimes dels darrers atracaments ha estat a la Brigada social per a veure si reconeixia algun dels detinguts.

Aquesta nit els senyors Rocha i Portela marxaran cap a Madrid

Aquesta nit el ministre de Marina senyor Rocha marxarà cap a Madrid.

En el mateix exprés sortirà també cap a Madrid el governador general de Catalunya senyor Portela.

La tramitació dels sumaris segueix el seu curs normal

Aquest migdia l'auditor de Guerra d'aquesta Comandància, senyor Ferrer, s'ha limitat a dir als periodistes que seguia el seu curs la tramitació de tots els sumaris.

Trobada d'armes a Sabadell

Han estat detinguts sis individus

Aquesta matinalada s'ha donat compte al Jutjat Militar de la troballa d'un dipòsit d'armes a una cova de l'indret conegut per Creu Alta, de Sabadell; també hi havia municions i explosius. Efectuats els serveis de la guàrdia civil. Han estat detinguts com a presumptes complicats en aquest afer sis individus que han ingressat a la presó, a disposició de l'autoritat militar.

El delegat de l'Estat senyor Carreres Pons visita el Sr. Rocha

El Delegat de l'Estat, senyor Carreres Pons, aquest migdia no ha rebut els periodistes, per trobar-se en aquells moments al domicili particular del senyor Rocha, per a felicitar-lo amb motiu de l'any nou.

Aquest matí han visitat el senyor Carreres Pons, la Junta de govern del Comitè Local de la Creu Roja i el president del Tribunal de Cassació, senyor Guberna.

MADRID

Ha estat ja lliurada als defensors corresponents la qualificació fiscal per la troballa d'armes a la Ciutat Universitària

MADRID, 1. — Ha estat lliurada pel Fiscal de la República als lletrats defensors perquè en el termini de dues dates hàbils la coneguin i componguin alhora el corresponent escrit de qualificació, la qualificació fiscal pel contraban d'armes a la Ciutat Universitària. Aquests lletrats defensors són els senyors Bujada, Rufilancha, Martínez Acacio, Osorio i Florit, López Golcochea, Rodríguez Sastre, Sereno Batanero, Moreno Mateos, López Lucas, Muñoz Rivero, Valeriano Casanueva, Muñoz de afra i Mediano.

En aquest sumari apareixen processos de Buen López, Heredia, Laci, Ordóñez, De la Rosa Lencione, Menéndez Viñuela, Rodríguez González, Ciego, Fernández Zancano, Sanz Martínez, López Jurado, Ayala, Gutiérrez Zabaleta, Horaci Echevarrieta, Pastor Florit, Legarreta, Granda, Simón, Amaro Rosado, Blanco Serna, Gilarranz, Danero i Recuenco Bóveda.

Se'ls considera autors del delicte del dipòsit d'armes de foc, conspiració per a la rebel·lió, segons l'adequada participació en els fets, i es demana per a ells, segons aquesta participació, penes que oscil·len entre 4 anys de presó menor i 2 anys de presó i multa de 10.000 pessetes, accessoris i costes.

Alguns dels processos apareixen complicats en més d'un d'aquests delictes esmentats. La prova proposada pel fiscal és molt extensa.

Pels successos del poble de Mondragón es demanen diverses penes, entre les quals n'hi ha una de mort

SAN SEBASTIAN, 1. — Amb motiu dels últims successos desenrotllats al poble de Mondragón, hi ha una petició de pena de mort, vuit de cadena perpètua i deu de 16 anys.

Per a l'acomunista anomenada «La Libertaria», i el fiscal demana la pena de nou anys de reclusió per repartiment de fuites clandestines.

Aquest número de L'Instant ha estat passat per la premsa censura

El ministre d'Agricultura parla de la política general del seu departament i dona compte del projecte de reforma de la llei Agrària

MADRID, 1. — El ministre d'Agricultura ha fet declaracions sobre política general del ministeri.

Comença dient el ministre que porta les coses molt personalment. Del assumptes més importants: afeixes en faig un fixer. Per exemple, de la llei d'Arrendaments ting cada paràgraf en un fitxa, i en aquestes fitxes, del meu puny i letra, anotades les esmenes que han presentat els diputats i les més importants observacions que em fan per carta.

Creu la gent que la llei de parcel·lors m'ha fet passar males estones i no és així. He tingut una gran alegria al veure que la Cambra actual és sumament comprensiva. Es cert que alguns diputats han defensat els que ells creuen la veritat, però ho han fet dintre d'un esperit de concòrdia que s'ha d'alabar.

El meu pla amb els parcel·lors és el d'estimular les cessions voluntàries de terres pels propietaris. Els propietaris de Badajoz s'han portat meravellosament.

Vull que Espanya sàpiga que el meu desig seria trobar en totes les províncies una federació de propietaris tan conciliadora com la de Badajoz i un president tan actiu com el senyor Muñoz Castells. Ha nomenat Comissions que van pels pobles i busquen terres perquè es cedixin voluntàriament.

Així, aquella enemistat de què s'ha parlat per part dels propietaris? — No és cert. Tots els propietaris que viuen als pobles de Badajoz no tenen la terra, estan amb mi. Contra mi no van sinó els que viuen a Madrid, o els que són propietaris des d'ací per raons d'afinitat.

— I el pla? — El meu pla és ara que aquestes terres voluntàriament cedides s'ocupin per nou anys, i l'Institut de Reforma Agrària garantirà la renda als propietaris. Si als nou anys els parcel·lors han provegut que saben esser pagessos, l'Institut d'adquisició de les terres que titula de Reforma Agrària gestioni-hagin conreat.

— I la llei d'Arrendaments? — El projecte de llei d'Arrendaments de D. Cirilo del Río em va semblar massa decantat a favor dels masovers. En canvi, el dictamen de la Comissió parlamentària d'Agricultura va creure el contrari. El meu nou projecte crec que distingeix l'un i l'altre.

— Quan estarà aprovat? — Crec que per a últims de gener, si els senyors diputats renunciem a anar exposant cada cas que els escrivim per carta o els contem de paraula els seus amics i prenen que cada un d'aquests casos vagi a la llei.

L'accés dels masovers a la propietat, s'aprovava simultàniament amb el projecte d'arrendaments rústics, i fins poder que passi a constituir un capítol de la llei d'Arrendaments.

Vull fer una política de producció que considero necessària perquè la política de distribució que he plantejat doni tots els seus fruits. Ho concretaré en aquests tres postulats: «Semilles selectes, ensenyança agrària i crèdit agrícola».

Jo no sabia la influència, que sembla miraculosa, de les llavors selectes. Avui dia hi ha centres agrònoms, com per exemple l'estació de Jerez de la Frontera, que obre llavors de blat i d'altres cereals, que donen el 20 per 100 més de la collita que les que correntment empenyen els nostres conreadors. Procuraré que s'obtinguin en el major nombre possible les bones llavors. Les multiplicaré després, i escamparé el seu us per Espanya, emprant tots els mitjans de conrear, i, de manera principal, la radiació, que també empraré per a l'ensenyança.

Referent a l'ensenyança agrària, crec que ha d'estar al ministeri d'Agricultura, perquè en els grans superiors no és possible de separar els centres d'investigació dels centres d'ensenyança dels enginyers i dels tècnics, i en els graus inferiors, per a donar ensenyança agrícola, cal ésser agrari i sentir la vocació camperola.

— Aleshores l'ensenyança agrícola, sortirà d'Instrucció pública? — El meu excel·lent amic el senyor Villalobos, per al qual només vull tenir atencions, perquè se les mereix, estava disposat a donar-me tota mena de facilitats. Penso crear una Direcció general d'ensenyança agrícola al ministeri d'Agricultura, en el més ampli sentit de la paraula: conreus, ramaderia i mont.

Referent al crèdit agrícola, penso intensificar-lo per a començar. L'he portat a la Subsecretaria del Ministeri d'Agricultura, per a veure si és possible dotar-lo de mitjans nous i de documents mercantils novíssims.

A més a més penso unificar tots els serveis provincials d'Agricultura en un sol organisme, que serà una espècie de «Ministeri provincial d'Agricultura» en cada una de les províncies espanyoles. Això serà molt útil per a l'Estat, i farà que es puguin invertir millor els esforços de tots els enginyers, tècnics i d'altres elements agraris que estiguin destinats a una província, en poder actuar conjuntament.

Quant a la Reforma Agrària, gairebé tinc ultimada el projecte de modificar la Reforma Agrària. Els punts fonamentals seran:

Primer.—Exclusió de l'inventari de tota la petita propietat.

Segon.—Supressió de tots els preceptes de caràcter penal, com les confiscacions que l'espero per sectors portarà a la llei de 15 de setembre de 1932.

Tercer.—Fixació d'un límit màxim de terra que pugui posseir cada persona a tota Espanya, fixació també d'un límit màxim de terra que pot estar compresa dintre d'un vedat rodó, en poder d'un sol amo. Les primeres finques que cal expropiar són les d'aquells que tinguin molta terra a tota Espanya.

Quart.—La Reforma Agrària serà per casos, és a dir allà on faci falta.

Cinquè.—Es pagarà a tots els expropiats una indemnització justa, que vull que sigui en metàl·lic en la major part dels casos, i quan no pugui ésser així, en Deute de l'Estat, però corrent, és a dir, no vull emetre un deute agrari que amb el temps pugui ésser un adeute de segona classe.

Aquestes indemnitzacions es rebran per aquests conceptes: preu títol de propietat. Els senyors fraudulents o semifraudulents o les compres de béns desamortitzats fetes per quatre quartos, es pagaran com cal.

Les indemnitzacions seran inversament proporcionades a la quantitat de terres que posseixin els expropiats, perquè no és el mateix treure-li a un home l'única finca que té, que expropiar-li a un terratinent 100 hectàrees entre les 10.000 que posseeix. L'afectació en aquests casos no compta per a res.

Es tindrà en compte, per últim, la riquesa total de l'interessat, perquè no és igual arrabassar-li a un home els mitjans de treball que restar-li un poc del que té, o aduïr del que, de vegades, no sap si té.

Creo que la reforma agrària haurà d'anar acompanyada en alguns casos d'emigracions internes. Hi ha pobles en els quals sobra gent i n'hi ha d'altres en els quals sobren i falten homes que les cultiven.

Estic ocupadíssim amb la llei de Blats, en la qual m'ajuden dos diputats que valen molt: Ricard Cortés i Josep Maria Hueso, i les Comissions tècniques d'Acció Popular, que són molt útils. Valga a suprimir abusos i preocupar-me, naturalment, del preu del pa.

Des de l'últim dels alceus del pa, volem canviar-les als cultivadors, sense tenir en compte, que només amb la venda del pa en els despatxos urbans s'encaren molt més que amb un operari, i camperol.

Vull assaïr a l'establiment de «Banc» si és possible, no costejats per l'Estat, sinó mantenits pels Sindicats.

Així, doncs, caldrà enfortir els Sindicats agrícoles i tornar-los els seus avantatges que els concodi la llei de 1906 i que els han estat trets.

Com és natural i conho que el ministre de Finances restauri en ple vigor la llei de 1906. Tinc un concepte del senyor Marraco, n'agraït del seu difícil paper de negador habitual de crèdit. Jo he tret amb la meua conseqüència, del meu tracte amb ell, que no posa dificultats sinó quan no se li expliquen bé les coses. Així que es convenç de la raó, assisteix, immediatament i dona tota mena de facilitats. Vull que consti el meu elogi.

— El pla és molt vast— diu el periodista.

— Sí, perquè crec que cal anar a la reorganització d'Espanya. La gent que no ve a les ciutats perquè viuen millor, i perquè fins ara les atencions dels governs han estat per a les grans poblacions, sense preocupar-se que hi ha més pobres al camp que a les ciutats.

A més, la major riquesa d'Espanya la produeixen els camperols. Les tres quartes parts de la nostra exportació són de productes agraris. Seria un gran pecat d'ingratitude que els Governes espanyols seguisin com fins ara, fent una política antiagrària per acció o por omísia.

— És que el camp necessitava un ministre d'Agricultura— diu un periodista.

xim de terra que pugui posseir cada persona a tota Espanya, fixació també d'un límit màxim de terra que pot estar compresa dintre d'un vedat rodó, en poder d'un sol amo. Les primeres finques que cal expropiar són les d'aquells que tinguin molta terra a tota Espanya.

Quart.—La Reforma Agrària serà per casos, és a dir allà on faci falta.

Cinquè.—Es pagarà a tots els expropiats una indemnització justa, que vull que sigui en metàl·lic en la major part dels casos, i quan no pugui ésser així, en Deute de l'Estat, però corrent, és a dir, no vull emetre un deute agrari que amb el temps pugui ésser un adeute de segona classe.

Aquestes indemnitzacions es rebran per aquests conceptes: preu títol de propietat. Els senyors fraudulents o semifraudulents o les compres de béns desamortitzats fetes per quatre quartos, es pagaran com cal.

Les indemnitzacions seran inversament proporcionades a la quantitat de terres que posseixin els expropiats, perquè no és el mateix treure-li a un home l'única finca que té, que expropiar-li a un terratinent 100 hectàrees entre les 10.000 que posseeix. L'afectació en aquests casos no compta per a res.

Es tindrà en compte, per últim, la riquesa total de l'interessat, perquè no és igual arrabassar-li a un home els mitjans de treball que restar-li un poc del que té, o aduïr del que, de vegades, no sap si té.

Creo que la reforma agrària haurà d'anar acompanyada en alguns casos d'emigracions internes. Hi ha pobles en els quals sobra gent i n'hi ha d'altres en els quals sobren i falten homes que les cultiven.

Estic ocupadíssim amb la llei de Blats, en la qual m'ajuden dos diputats que valen molt: Ricard Cortés i Josep Maria Hueso, i les Comissions tècniques d'Acció Popular, que són molt útils. Valga a suprimir abusos i preocupar-me, naturalment, del preu del pa.

Des de l'últim dels alceus del pa, volem canviar-les als cultivadors, sense tenir en compte, que només amb la venda del pa en els despatxos urbans s'encaren molt més que amb un operari, i camperol.

Vull assaïr a l'establiment de «Banc» si és possible, no costejats per l'Estat, sinó mantenits pels Sindicats.

Així, doncs, caldrà enfortir els Sindicats agrícoles i tornar-los els seus avantatges que els concodi la llei de 1906 i que els han estat trets.

Com és natural i conho que el ministre de Finances restauri en ple vigor la llei de 1906. Tinc un concepte del senyor Marraco, n'agraït del seu difícil paper de negador habitual de crèdit. Jo he tret amb la meua conseqüència, del meu tracte amb ell, que no posa dificultats sinó quan no se li expliquen bé les coses. Així que es convenç de la raó, assisteix, immediatament i dona tota mena de facilitats. Vull que consti el meu elogi.

— El pla és molt vast— diu el periodista.

— Sí, perquè crec que cal anar a la reorganització d'Espanya. La gent que no ve a les ciutats perquè viuen millor, i perquè fins ara les atencions dels governs han estat per a les grans poblacions, sense preocupar-se que hi ha més pobres al camp que a les ciutats.

A més, la major riquesa d'Espanya la produeixen els camperols. Les tres quartes parts de la nostra exportació són de productes agraris. Seria un gran pecat d'ingratitude que els Governes espanyols seguisin com fins ara, fent una política antiagrària per acció o por omísia.

— És que el camp necessitava un ministre d'Agricultura— diu un periodista.

— Ja ho fou, en bona part, el senyor Cirilo del Río. El meu predecessor, i fins i tot vull ésser-ho jo. No ho és ni ho aconseguirà.

Un acte d'homenatge a l'esposa del cap del Govern

MADRID, 1. — Aquest migdia, a les dotze, al Circol Radical es celebrà l'acte de lluir a la senyora Teresa López, muller del President del Consell, una placa en la qual consta el nomenament de la referida senyora per a la presidència honorària del grup radical.

Assistiren a l'acte nombroses personalitats, entre les quals figurava el governador civil senyor Morata, secretari del grup, Lino Galán, i nombrosos diputats radicals.

Amb motiu d'aquesta festa es distribuïren moltes joguines entre els fills dels obrers en atur forçós.

UNA ESTADÍSTICA

Els obrers en atur

MADRID, 1. — El ministeri de Treball, Sanitat i Previsió, mitjançant l'Oficina Central de Col·locació i Defensa contra l'Atur, ha fet l'estat de la següent estadística, d'atur obrer involuntari a Espanya, fins al 30 de novembre.

Obrers en vaga (atur complet i parcial), per activitats:

Indústries agrícoles i forestals, 365.381; indústries del mar 14.113; indústries de l'alimentació, 5.406; indústries extractives, 10.446; siderúrgia i metal·lúrgia, 18.400; petita metal·lúrgia, 12.693; material elèctric i científic, 686; indústries químiques, 2.000; indústries de la construcció, 79.109; indústries de la fusta, 13.692; indústries tèxtils, 10.504; indústries de confecció i vestits, 13.692; arts gràfiques i premsa, 1.917; transports ferroviaris, 731; altres transports terrestres, 1.588; transports marítims i aeri, 2.468; algues i elèctricitat, 891; comunicacions, 121; comerç en general, 6.895; estatges, 3.101; serveis d'edificis, 875; Banca asseguradora i oficines, 3.587; espectacles públics, 3.628; altres indústries i professions, 33.737. Total, 611.124.

ESTRANGER

EL MOMENT AL SARRE

Un nou lamentable incident esdevingut vora la capital ha vingut a trencar la tranquil·litat amb què s'esmenyien les festes de fi d'any

SARREBRUCK, 1. — En previsió de possibles disturbis que podrien haver ocorregut la nit d'Any Nou, les forces internacionals romangueren acasades.

Però, durant tota la nit, no ha esdevingut cap disturbi. — Fabra.

PER A MANTENIR L'ORDRE A LA CAPITAL

SARRE, 1. — S'ha disposat que d'avui endavant circulen per Sarrebruck, automòbils ocupats per patrulles de policia internacional, a fi d'evitar que es produïssin incidents. — Fabra.

ENQUESTA SOBRE ELS LAMEN-TABLES ESDEVENIMENTS

SARREBRUCK, 1. — L'enquesta motivada pels incidents esdevinguts en el curs d'una reunió del Partit Cristià, celebrada diumenge a Blöskastel, ha permès identificar els autors de l'atemptat projectat contra els organitzadors.

Els testimonis coincideixen afirmant que es tractava d'un veritable atemptat contra el nou partit, els adversaris del qual vingueren de Neunkirchen en dos automòbils.

Un dels complicats es refugià a Alemanya. — Fabra.

Durant la nit d'Any Nou, al Sarre, s'han promogut seriosos incidents que hom creu que tenen caràcter polític

SARREBRUCK, 1. — Durant la nit d'any nou, es promogué una violenta disputa a Jaercreude, població situada a dos quilòmetres de Sarrebruk.

Un membre del Front Alemany resultà greument ferit per un tret al ventre.

Es creu que l'incident tenia caràcter polític.

Pels fets del 6 d'octubre

100.000 ptes.

ha recollit «Ràdio Associació de Catalunya», durant el mes de desembre, per als tuberculosos pobres

ràdio

PROGRAMES • INFORMACIONS

Escolteu avui

a les 23 hores

Ràdio Associació de Catalunya

L'Hora Setmana dedicada als catalans absents (concert pel cor La Violeta de Clavé)

RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA

(Programes des de les 20 d'avui fins a les 20 de demà)

E.A.J.-15 BARCELONA. 1022 kc/s. 3 kw. 293.5 m.

20'00. — ORQUESTRA DE RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA: «Lull», selecció, Pares; «Minuet», Funck; «Gavota», Funck; «Jolie et gracieuse», Dots Vila.
20'30. — SERVEI ESPECIAL D'INFORMACIONS, retransmis a les emissores E. A. J.-33 RADIO TARRAGONA, E. A. J.-38 RADIO GIRONA i E. A. J.-42 RADIO LLEIDA.

21'00. — Senyals horaris pel carril·lò. SERVEI METEOROLÒGIC radiat directament des del Centre Meteorològic de la Universitat de Barcelona, retransmis a les emissores E. A. J.-33 RADIO TARRAGONA, E. A. J.-38 RADIO GIRONA i E. A. J.-42 RADIO LLEIDA.

21'05. — ORQUESTRA: «Zampa», obertura, Herold; «Martha», selecció, Flotow; «Els Saltimbanques», selecció, Ganne; «Matinata», Leoncavallo; «Romantic», Joaquim Serra; «En el jardí d'un monestir», Ketelbey.

21'10. — HORA EXACTA. NOTICIARI PHILIPS «Edició de la nit». Servei informatiu de notícies.

21'15. — SELECCIO D'OPERETES per l'ORQUESTRA DE RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA.

21'30. — L'HORA SETMANAL DEDICADA ALS CATALANS ABSENTS. CONCERT pel cor «La Violeta de Clavé».

«La nostra ensenya», Jordà. «El bon cantor», Morera. «Nostre cant», Morera. «Jovenito», Millet. «Els pescadors», Clavé. «El lull», la talia al puny, Clavé. ANTOLOGIA LIRICA CATALANA: «Sebastià Sánchez», estudi crític per Joan Teixidor. RECITAL de poesies originals del mateix autor comentat.

21'55. — INFORMACIO DE DARRE-RA HORA.

E. A. J.-33 TARRAGONA. 1492 kc/s. 200 w. 201.1 m.

EMISSIO DE NIT

20'00. — Senyals horaris pel carril·lò.

20'05. — Canço popular catalana.

20'10. — MÚSICA VARIADA en discos.

20'30. — SERVEI ESPECIAL D'INFORMACIONS, retransmis des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

21'00. — Servei Meteorològic, retransmis des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

21'10. — SELECCIO SIMFONICA.

21'30. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

L'HORA SETMANAL DEDICADA ALS CATALANS ABSENTS.

21'30. — FI de l'emissió.

E.A.J.-38 GIRONA. 1500 kc/s. 200 w. 200 m.

EMISSIO DE NIT

20'00. — MÚSICA VARIADA en discos.

20'30. — SERVEI ESPECIAL D'INFORMACIONS, retransmis des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

21'00. — HORA EXACTA.

21'10. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

21'30. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

21'55. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

22'00. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

22'30. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

22'55. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

23'00. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

23'30. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

23'55. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

24'00. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

24'30. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

24'55. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

25'00. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

25'30. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

25'55. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

26'00. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

26'30. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

26'55. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

27'00. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

27'30. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

27'55. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

28'00. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

28'30. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

28'55. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

29'00. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

29'30. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

29'55. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

30'00. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

30'30. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

30'55. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

31'00. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

31'30. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

31'55. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

32'00. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

32'30. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

32'55. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

33'00. — Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 «Radio Associació de Catalunya».

Programes seleccionats

(De 20 hores d'avui a 20 hores de demà)

BALLABLES
22'00. — LEIPZIG: Dancing.
23'00. — VIENA: Música zingara.
23'00. — BRUSSEL-LES: Dancing.
MUSICA CLASSICA
20'00. — PARIS: (Ràdio Paris). Sessió de música de cambra.
20'00. — LONDRES REGIONAL: Concert simfònic.
23'00. — LANGENBERG: Concert.
OPERA
19'45. — PALERM: «Cavalleria Rusticana» (Mascagni), «Pallasse» (Leoncavallo).
20'45. — NORMANDIA: Selecció de «Carmen», de Bizet.
RECITALS
23'00. — RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA. Concert pel cor «La Violeta de Clavé».

RADIO-CRONICA

Una conversa amb el senyor Pau Llorens, president de Ràdio Associació de Catalunya

Rambla dels Estudis, 8. Un rètol lluminós: Ràdio Associació de Catalunya. La gent, a corrua feta, amunt i avall de l'escala. Els ascensors mai no s'aturen. Som dins un rus. Per sobre el teclat d'un exercit de màquines d'escriure, sensació plena d'optimisme.

—El senyor Llorens?

—A les vostres ordres—ens respon un home alt i ros, catalanista, malgrat el seu aire «cavallat» d'anglès.

—L'INSTANT no vol sortir al carrer sense unes paraules vostres.

—Ja ho veieu! Des que aconseguirem la llibertat d'emissió—el 15 d'abril de 1931—l'Associació no ja sinó créixer. Del piset de la Ronda de la Universitat, als dos magnífics pisos de la Rambla. D'una Emissora molt deficient, a l'actual que escolten centenars de milers de radiofets d'ací i de fora, les locals de Girona i Lleida i el control de la de Tarragona...

—Massa vitalitat dins el marc estret d'una entitat civil de les anomenades «recreatives». Calia una nova estructuració jurídica, sense al·lugar-se gens ni mica dels ideals de cultura que sempre ens han inspirat.

—L'articulat d'una Cooperativa encara perfectament amb les nostres necessitats. L'Assemblea Extraordinària que celebrarem el dia 23 del mes passat aprovava el projecte, entre dues ocasions inoblidables!

—Al marge, en absolut, de qual-

El President de «Ràdio Associació de Catalunya», Sr. Pau Llorens (Foto Puig)

tanta popularitat han donat a l'Associació.

—Sense l'ajut idealista dels socis, no fèrem on so mui arribarem on «arribarem». Es just, per tant,

que la reorganització en Cooperativa els reporti nous i positius avantatges de tota mena.

—Les Festes Comemoratives del Desè Aniversari de la Radiodifusió Catalana assenyalaren amb llur primeríssima qualitat (que ens ha guanyat l'adhesió rotunda i emocionant de la massa sens-fillets), la vastitud dels nostres horitzons. Hem treballat molt. Tenim grans projectes... Treballarem més ençà, per a millorar el que tenim i per a implantar diàriament les grans realitzacions dels meravellosos invents com la televisió... Cal treure'ns del damunt, a corre-cuita, el pes mort d'una concessió insuficient, que no correspon al fervorós entusiasme dels radiofets.

—Totes les meves simpaties per l'INSTANT. Estic segur que ell i el nostre micrófon s'ajudaran i es completaran, en una perfecta aliança, al servei sempre i únicament, dels alts interessos espirituals irrenunciables de la nostra terra.

—Ens acomiadem, agraïts, del senyor Pau Llorens, mentre l'impressionant rus de les oficines brunza més que mai. Es a punt de començar l'emissió de la tarda.—Acte E. A. J. 15. Ràdio Associació de Catalunya!—sentim que adverteix l'amable veu de la locutora.

—Milers de llers, per la màgia del micrófon, es poblaran, tot seguit, a 300.000 quilòmetres per segon, de graciosos imatges musicals...

—Tòmas ROIG i LLOP

LES EMISSORES ESTRANGERES

(Programes des de les 20 d'avui fins a les 20 de demà)

Alger	941 kc/s.	318,8 m.	Londres Reg.	877 kc/s.	342,1 m.
Berlin (Tegel)	841 kc/s.	356,7 m.	Mila	814 kc/s.	368,6 m.
Breslau	950 kc/s.	315,8 m.	Moscou Com.	175 kc/s.	1.724 m.
Brusselles	820 kc/s.	365,9 m.	Munich	740 kc/s.	405,4 m.
Bordeaux	1677 kc/s.	178,6 m.	Palerm	865 kc/s.	331 m.
Budapest	546 kc/s.	531,5 m.	Poste Parisien	959 kc/s.	312,8 m.
Estrasbourg	879 kc/s.	349,2 m.	Ràdio Paris	12 kc/s.	1.648,3 m.
Hamburg	904 kc/s.	331,9 m.	Praga	638 kc/s.	470,2 m.
Helsberg	1031 kc/s.	291 m.	Roma	715 kc/s.	420,8 m.
Hilversum	995 kc/s.	301,5 m.	Suïssa Alem.	556 kc/s.	538,6 m.
Huizen	160 kc/s.	1.875 m.	Suïssa Romanesa	877 kc/s.	443,1 m.
Langenberg	658 kc/s.	455,9 m.	Tolosa	913 kc/s.	328,6 m.
Luxemburg	230 kc/s.	1.304 m.	Varsòvia	824 kc/s.	1.339,2 m.
Leipzig	785 kc/s.	382,2 m.	Vaticà	1.612 kc/s.	19,84 m.
Leipzig Nact.	1.149 kc/s.	251,1 m.	Vienna	582 kc/s.	506,8 m.

20'00. — ALGER: Selecció d'«Els Saltimbanques», Ganne.

BERLIN: Programa variat d'any nou.

BRESLAU: Concert de cant i orquestra en celebració de l'any nou.

BRUSSEL-LES: Concert orquestral: «Les Petites Michus», Messager; «Les cloches de Corneville», Flanquet; «Rose Marie», Friml.

BORDEUS: El quart d'hora d'actualitats mundials.

BUDAPEST: Fragments d'operes antigues.

HAMBURG: Fragments d'operes.

cert: «Dansa Polonesa», Scharwenka.

22'30. — HUIZEN: Concert orquestral.

LONDRES REGIONAL: Música de dansa.

PARIS (POSTE PARISIEN): Música de dansa, per l'Orquestra d'Harmonia.

22'30. — PARIS (RADIO PARIS): Música de dansa, per l'Orquestra d'Harmonia.

TOLOSA: Fantasia Radiofònica: «Aimer boire et chanter».

23'00. — LONDRES NACIONAL: Música de dansa.

TOLOSA: Concert per orquestra vienesa: «Sous les ponts de Paris», Scotti; «La Fille de la forêt noire», Jessel; «Signora», Abraham.

VIENNA: Retransmissió des de Budapest.

24'00. — LANGENBERG: Retransmissió des d'Estrasburg.

NORMANDIA: Música de dansa.

TOLOSA: Melodies, Orquestra simfònica.

10'45. — ESTRASBURG: Discos.

LONDRES REGIONAL: Concert orquestral.

NORMANDIA: Concert orquestral.

12'00. — BRUSSEL-LES FRANCOESA: Música variada en discos.

BORDEUS: Concert matinal per orquestra.

STRASBURG: Concert per orquestra: «En gaites», Filippucci.

SERENATA en la Viena, Filippucci.

HUIZEN: Concert d'orgue.

LONDRES NACIONAL: Concert variat.

LONDRES REGIONAL: Discos.

 Palerm: Concert de música lleugera. || NORMANDIA: Música variada en discos. |
| TOLOSA: Fragments d'operes còmiques per orquestra. |
| 12'30. — ALGER: Concert variat, en discos. |
| BRUSSEL-LES: Concert simfònic. Fragments d'operes franceses. |
| LONDRES NACIONAL: Concert per orquestra de cinema: «En el pont de Londres», Coates; «Els chardons», Myddleton; «Blue Sky Avenue», Conrad. |
| LONDRES REGIONAL: Concert de música lleugera. |
| Palerm: Concert de música lleugera. |
| PARIS (POSTE PARISIEN): Música variada en discos. |
| PARIS (RADIO PARIS): Concert per l'Orquestra Lucien Goldy. |
| 13'00. — ALER: Concert variat. |
| BRUSSEL-LES: Concert. |
| BRUSSEL-LES: Concert. |
| HUIZEN: Concert per Quintet. |
| LONDRES NACIONAL: Recital d'orgue: «Fantasia en sol, Bach». |

WOLFGANG A. MOZART

«Ràdio Paris» transmetrà aquesta nit algunes obres d'aquest músic eminentíssim

de Wagner, Weber, Mozart, Verdi, Strauss, Bizet i Puccini.

HUIZEN: Concert per «The Kro-Boss».

LANGENBERG: Concert d'any nou.

LEIPZIG: Concert: «Simfonia número 7», Schubert.

LONDRES REGIONAL: Concert simfònic per orquestra: obres de Haydn i Mozart: «Els noces de Fígaro», obertura, Mozart; «Simfonia núm. 88», Haydn; «Don Juan», Mozart; «Concert en re, per violoncel·lo i orquestra», Haydn; «La flauta màgica», Mozart, per soprano i orquestra; «Simfonia de Jupiter», Mozart.

MOSCOW: Sessió d'art popular. Música, cant i poesia.

NORMANDIA: Concert per orquestra.

PARIS (RADIO PARIS): Concert de música «da camera»: «Tercet triu», Beethoven; Concert orquestral: «Hymne à l'amour», Mouret; «Serenade», Brahms; «Air de rossignol», Brahms.

ROMA: Audició de «Le Pirates», Bellini.

SUISSA ALEMANYA: Retransmissió des del Teatre de l'«Escuela de Milla».

SUISSA ROMANESA: Retransmissió des de Roma de l'obra «El Pirata».

TOLOSA: Concert per orquestra muntada.

VARSOVIA: Continuació de l'opera de R. Stolz, «Une seule nuit».

21'00. — PARIS (POSTE PARISIEN): Audició de l'opéra de Wichele, Amée soures.

TOLOSA: Selecció d'«Els saltimbanques», Ganne.

21'30. — ALGER: Música de dansa.

BRESLAU: Música de dansa.

BRUSSEL-LES: Concert orquestral: Obres d'Haydn: «L'Isola disabitada», Haydn. Concert per violoncel·lo i orquestra. «Suite Turquesa», «Rondo al Hongares».

BUDAPEST: Música «da camera»: «Quartet de cordes op. 51 núm. 2», Brahms.

HUIZEN: Concert per orquestra simfònica.

LANGENBERG: Concert vocal instrumental.

LEIPZIG: Música de dansa.

LONDRES REGIONAL: Recital de cant per a soprano i contralt.

LUXEMBURG: Recital de melodies belgues, per Alice Ferfer: «Chanson de Oybelin», Marick; «Marsiek».

VARSOVIA: Música de dansa oriental variada.

BUDAPEST: Concert per orquestra de saló.

22'00. — ALGER: Concert de música oriental variada.

BUDAPEST: Concert per orquestra de saló.

22'30. — LONDRES NACIONAL: Con-

FRANZ JOSEF HAYDN

Aquesta nit, «Ràdio Paris» transmetrà algunes obres d'aquest cèlebre compositor

Concert en sol major, Haendel; «Rapsòdia», J. S. Howells.

PARIS (POSTE PARISIEN): Concert de música de dansa, per l'Orquestra de Jazz.

TOLOSA: Concert per orquestra de saló: «Serenata», Schubert; «Melodies», Rubinstein; «Narcísus», Navin.

13'30. — BRUSSEL-LES: Música variada en discos.

LONDRES REGIONAL: Concert instrumental de música lleugera, per orquestra de cinema.

TOLOSA: Concert per orquestra vienesa: «Dansa espanyola», E. J. P. Printemps; «Sant Jordi».

15'00. — BERLIN: Te deusant.

(Segueix a la pàg. 1)

TOTES ONES

Amb la precisió d'un cronòmetre sintonitza

les emissores de tot el món

EXTRA CURTA

NORMAL i

LLARGA

Superheterodins de sis làmpares

Model UNIVERSAL 6 U

Model ALTERN 6 A

MUSIVOX

DISTRIBUIDORS EXCLUSIUS PER A ESPANYA

VIVÓ, VIDAL I BALASCH

ENGINEERS

CARRER CORTS, 589 - TELEFON 14640

(entre Belmes i Rambla Catalunya) - BARCELONA

Radio Intercanvi

L'INSTANT publicarà, diàriament, en la seva pàgina de Ràdio, aquesta secció de «Radio Intercanvi».

Té per finalitat facilitar la compra, venda i intercanvi d'aparells i material de ràdio en general, usats. Publicarem,

doncs, en aquesta secció, tots els anuncis que els nostres lectors ens trametin, al pre